

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Fibiger, Ilia.; af Ilia Fibiger ; med
Forfatterindens Biographi [af Mathilde Fibiger]
og Portrait ; [udgivet af Vilhelm Møller].

Titel | Title:

Digtninger

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1867

Fysiske størrelse | Physical extent:

xv, 95 s.

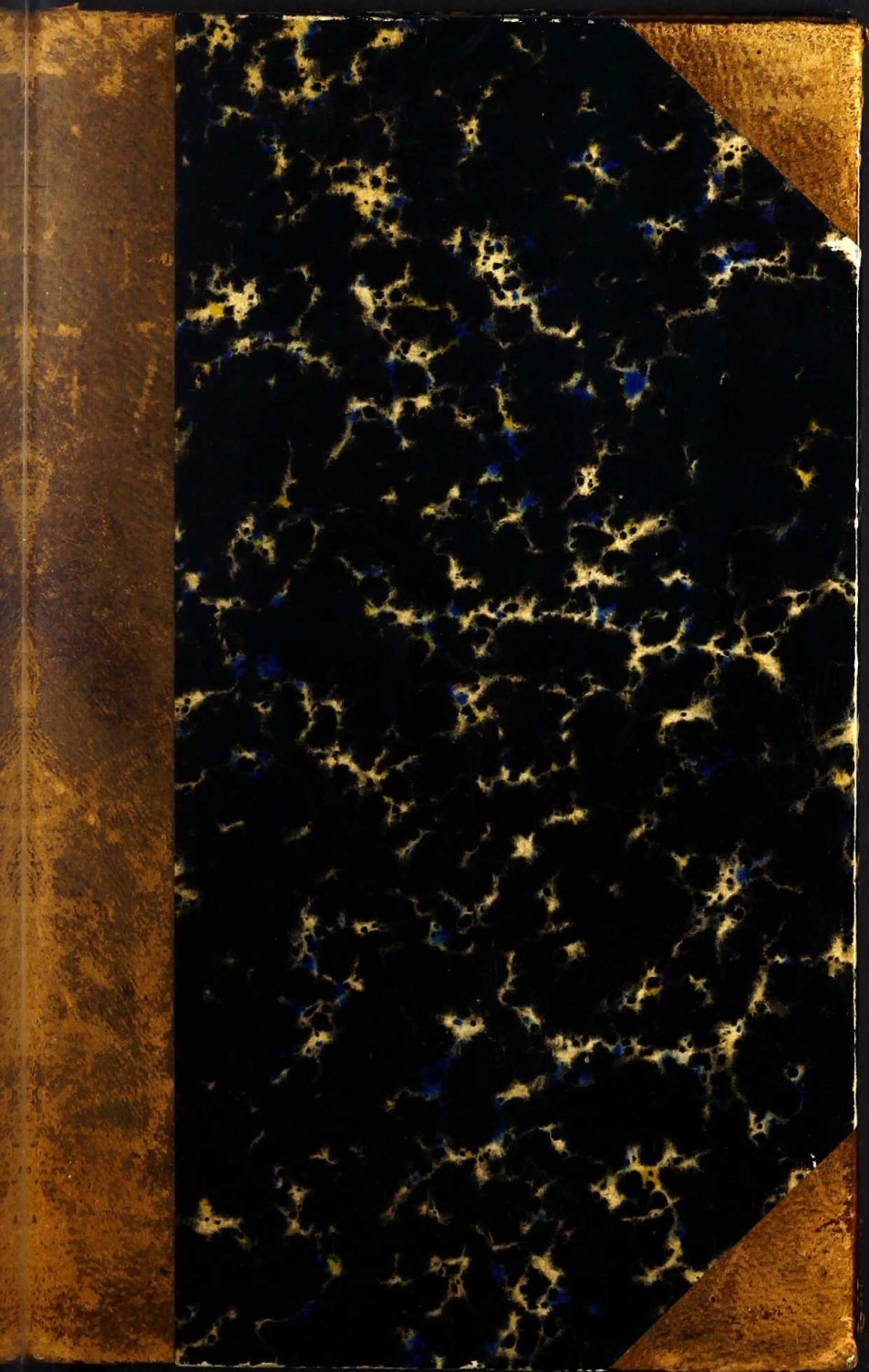
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 81.

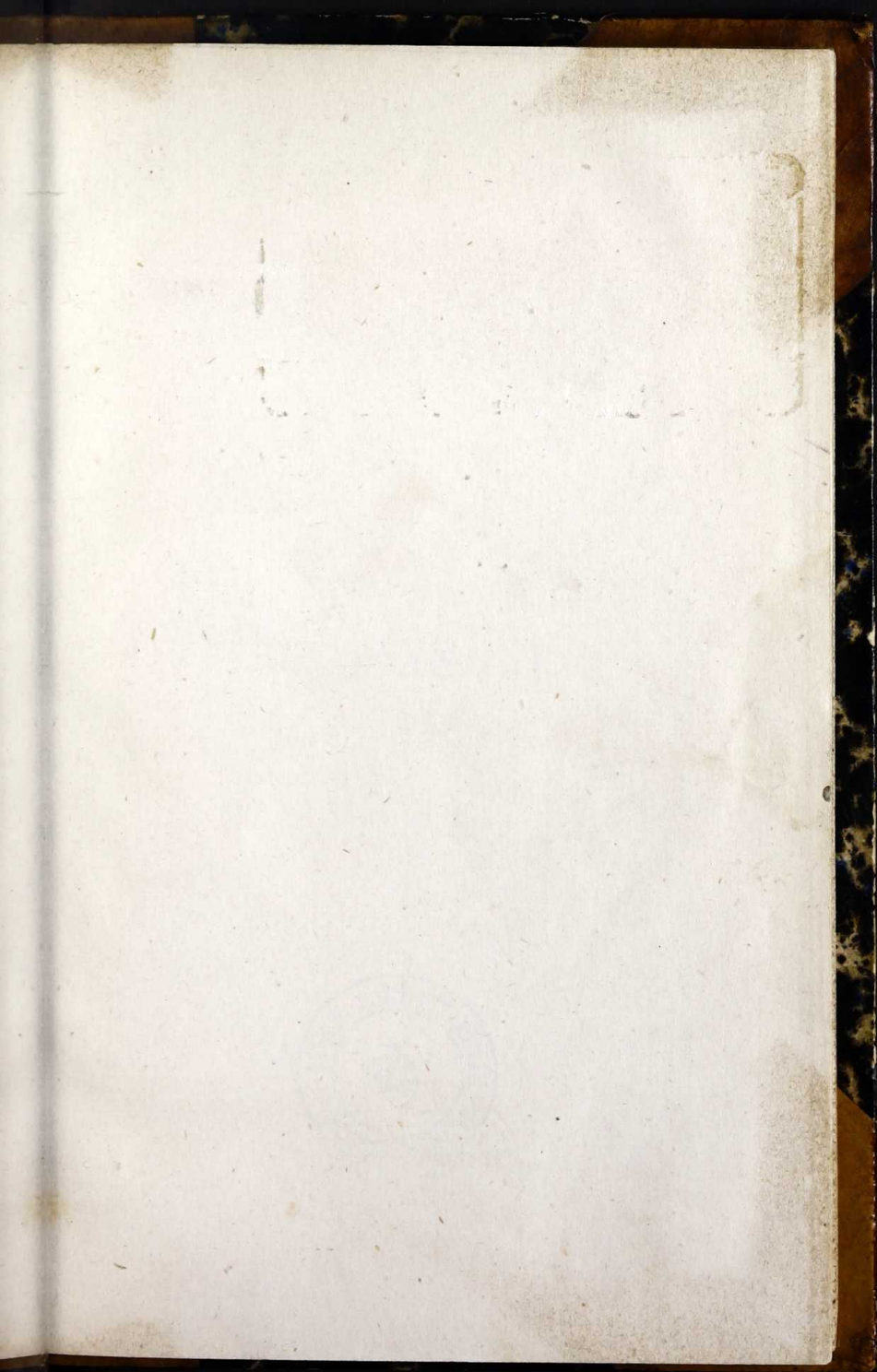
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 02671 2

+ REX

DIGTNINGER.

Elia Tibiger.

DIGTNINGER

AF

ILIA FIBIGER.

~~~~~

Med Forfatterindens Biographi og Portrait.

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldendalske Boghandel (F. Hegel).

Trykt hos J. H. Schultz.

1867.

Indhold.

	Side.
En biographisk Skizze af M. Fibiger	I.
Speilet, et Eventyr	1.
Stemninger I—VI	10.
Af Almuelivet:	
Fra Jylland	17.
En Vaagekone	19.
En Episode	21.
Sypigens Beretning	23.
Nattearbeid	26.
Et uægte Barn	28.
Christian Fibiger	33.
Jacob Scavenius Fibiger	34.
Dronning Ingeborgs Klage	36.
Af en Børnebog:	
Sværmeri	42.
Familieliv	43.
I Maaneskin	44.
Niels Ebbesen	45.
Epigram	48.
Stjernen	48.
Præstens Søn	50.
Den Første	58.
Spændt og Slapt	60.
Prøven	62.
Glæde i Sorgen	71.
Haab og Frygt	73.
En Hjertesorg	74.
(1865)	76.
Eventyrdigte.	
Havfruen	78.
Fuglen	87.

Siden November 1866 havde Frk. Jlia Fibiger syslet med Planen om at samle sine hidtil utrykte eller paa forskjellige Steder spredte Smaadigte til en lille Bog. Arbeidet skred imidlertid kun langsomt fremad, dels fordi hyppige Sygdomsanfald nødvendig-gjorde en Standsning, dels fordi enhver Beskæftigelse, der paa nogen Maade stod i Sammenhæng med hendes Forfattervirksomhed, altid i en betydelig Grad angreb og svækkede hende. Saaledes var Manuskriptet endnu ikke helt færdigt til at trykkes, da Døden bortkaldte hende, medens der dog paa den anden Side i hendes tidligere Udtalelser om denne Sag var givet en saa sikker Rettesnor, at det Manglende med Lethed kunde udføres af Andre.

Efter hendes Nærmestes Ønske har Undertegnede, der fremfor Nogen havde havt Leilighed til at lære Forfatterindens Bestemmelser angaaende Foretagendet at kjende, besørget den endelige Udgivelse. Jeg har opfattet mit Hverv saaledes, at jeg overalt har troet at burde holde den Afdødes Villie hellig; derfor er Intet udeladt, som hun afgjort ønskede skulde optages, og naar fraregnes, at ganske enkelte Poesier af utvivl-

somt Værd (der senere fandtes blandt hendes Efterladenskaber) ere komne med, foreligger Samlingen i Virkeligheden saaledes, som den vilde være udgaaet fra hendes egen Haand. Kun med Hensyn til Ordningen har der fundet Afvigelse Sted, idet Tidsfølgen saavidt muligt har været det Bestemmende ved denne.

Der hører ikke noget skarpt Øie til at see, hvorledes adskillige Digte baade i Henseende til Stemningens Inderlighed og til den kunstneriske Udførelse staae tilbage for andre. Forhaabenlig vil dog deres Offenliggjørelse kunne forsvares, om ei af anden Grund, saa fordi man ogsaa gjennem disse føres til en klarere Forstaaelse af en sjelden og høitbegavet Kvinde, hvis Livsgjærning var altfor rig og smuk, til at den skulde være glemt med det Løv, som faldt iaar.

Vilhelm Møller.

December 1867.

(5te Oktober 1817 — 10de Juni 1867.)

Siden min kjære Søster i Forsommeren kaldtes bort herfra, er jeg ofte af hendes og mine Venner bleven opfordret til at give en Skildring af hendes Liv; men jeg har hidtil, endskjendt jeg har været rørt over den Tillid til mig, som laae til Grund for dette Ønske, anseet det for umuligt at opfylde det. At jeg stod hendes Hjerte nær og var hendes Fortrolige, forsaavidt som noget Menneske har været det, er ikke nok til at løse denne Opgave. Thi til at give en Characteurskildring, der er sand i sin Helhed, og ikke en ligefrem Lovtale, hører der netop et kritisk Overblik, som kun faaes i en vis Frastand. Saalænge Hjertet i Savn og Sorg klynger sig til Gjenstanden, er det umuligt. Jeg vandrer om i Mindets Have, fordi der er godt at være; overalt møder jeg den kjendte, kjære Skikkelse, alle de utallige tause Vidner om hvad hun var, og jeg dvæler i Beskuelsen for min egen Skyld. Jeg kan ikke rive mig løs og fjerne mig for at skizzere dette Billed, medens Tabet endnu er saa nyt, at Hjertet vægrer sig ved at sige „hun var.“ Men hvis Nogen, der har kjendt hende, eller kunde ønske at have kjendt hende, vil følge mig og

VIII

dele Erindringernes Skat med mig, vil jeg forsøge paa at give dem et Indblik i hendes Liv, thi hendes Minde er vel værd, at man lukker det ind i sit Hjerte og præger det i sin Hukommelse.

Hendes Barndom og tidlige Ungdom henrandt under de lykkeligste Forhold, i et Hjem, hvor Børnene omfrededes med den ømmeste Kjærlighed, hvor ingen anden Tvang kjendtes end Frygten for at bedrøve, men hvor Pligtfølelsen heller ikke vakttes, fordi den syntes overflødig. — I den Tid var Begrebet Menne-skekjærlighed, Kjærlighed til Næsten, ikke saa udviklet som nu: man elskede den større eller mindre Kreds indenfor Hjemmets Omraade, og vendte sig som oftest med en temmelig skarp Kritik — den Tids Aandrigthed — imod „Fremmede.“ Det var dog intet smaaligt Familiesammenhold, der herskede i Hjemmet; Vennerne omfattedes med smuk og hjertelig Gjæstfrihed, de Underordnede i Huset med Omhu, de Fattige fandt tidt Hjælp og Trøst, naar de søgte den, men — videre strakte Kjærligheden sig ikke.

En saa eiendommelig Natur og saa rige Evner, som hendes, maatte udvikle sig herligt i denne sorgløse Frihed, denne Kjærlighedens Varme, og hun havde Modvægt i sig selv imod det Farlige i Retningen. Fra sin tidlige Barndom bar hun en uklar Opposition imod Alt, hvad der nærmer sig Afguderier, i sin Sjæl: den sande Kjærligheds Idee rørte sig i hende, længe førend hun selv forstod den. Dette kom ikke til Gjennembrud, men gjorde hende taus og, som

hun selv siger, „saa indesluttet i sit inderste Væsen, at hendes Nærmeste ikke engang mærkede, at der var Noget, hun skjulte.” Dog følte hun ikke dette som et Tryk, men som en Gaade, der gav hendes Liv den nødvendige Skygge, for ret at kunne nyde Solskinnet. Hendes første Ungdom var Familiens lykkeligste Tid. Fader var Commandant paa Høiskolen, hvor en Kreds af udmærkede Mennesker sluttede sig til ham og vore to ældste Brødre. Uden at være en regelmæssig Skjønhed, var Ilia yndig, interessant, og hyldet af Alle. Dengang — sytten Aar gammel — saae hun den Mand, som hun elskede trofast til sin Død. De mødtes og — skiltes, uden at jeg nogensinde har kunnet gjette Aarsagen. Men hun troede paa hans Kjærlighed. — Han faldt i første Krig.

Der kom andre Tider — Sorger og smaa Kaar i Hjemmet, hvis Tryk faldt tungt paa hende, den stærkere Sjæl, hos hvem Moder søgte og fandt en Støtte. Men ligesom det kjære gamle Hjem var og blev det samme i Medgang og Modgang, blev hun ogsaa sig selv lig. Da jeg er yngre end hun, erindrer jeg hende kun efter de Begivenheder, der greb forstyrrende ind i vort Liv, og hun staaer for mig som en livsglad ung Pige, der i Forening med den ømmeste og kjærligste Moder gjorde os Små til de lykkeligste Børn paa Jorden. Hun var udviklet i Sorgen, ikke kuert af den, glad og tilfreds uden at være munter, bly og tilbageholden uden Spor af Forlegenhed, skjult og forborgent i sit inderste Væsen,

men aabenbar i hele det livsalige Indtryk af hendes Personlighed.

Men da Moder døde og Hjemmet opløstes, da hun, endnu ung, stod ubeskyttet overfor den barske Verden, hvorfra hidtil intet umildt Vindpust havde berørt hende, uden Andre, der ret af Hjertet elskede hende, end os Søsken, som næsten Alle var yngre og svagere end hun, da aabenbarede den Kraft, der boede i hende, sig først ret, da begyndte den Udvikling, der gjorde hende til et Forbillede for Enhver, som vil stride den gode Strid. Thi da kom Kjærligheden til Gjennembrud, der hidtil havde levet som et dunkelt Ideal i hendes Sjæl: den Kjærlighed, der ikke søger sit Eget.

Om hendes ydre Liv er der ikke Meget at fortælle i den Tid, som nu fulgte: det var den Kamp, enhver ensom og ubeskyttet Kvinde maa føre, for at bane sig en Vei gennem Livet uden at falde Andre til Byrde. Det Mærkelige var, at Alt, hvad hun oplevede, for hende blev et Middel i det ene Formaals Tjeneste: at indøve sig i Kjærlighed til Gud og Næsten. Det var intet ubestemt socialistisk Ideal, som foresvævede hende. Hun kjendte ingen anden Vei til Gud, end Frelseren, i hvem han har aabenbaaret sig. Han var den „Herre“, hun tjente, i ham lærte hun at elske Menneskene med den Kjærlighed, der er „taalmødig og mild,“ af ham lærte hun, der i hoi Grad af Naturen besad Geniets Selvskhed, under daglig Selvfornægtelse at tilegne sig „en stille og sagtmødig Aands

uforkrænkelige Væsen.“ Men hun talte kun sjældent om Religionen; hendes Liv vidnede om den med „Gjerningens sanddru og tause Veltalenhed.“

Hun opholdt sig dengang i en trist Præstegaard i en af det nordvestlige Jyllands Udørkener; og det er mærkeligt at see af Breve fra den Tid, hvordan hun bevarede Sindets Ligevægt og Lunets Friskhed under Forhold, der vilde forknyttet enhver Anden. Det nye Liv, som rørte sig i hende, lærte hende at see Alt med Kjærlighedens Øine: hvor hun kunde opfatte et Glimt af Idealet, glemte hun Alt i sin Glæde derover, og hvor hun kun saae Karrikaturen, der — lo hun. „Kan Du ikke lee?“ sagde hun tidt til mig, naar jeg forivrede mig eller oprørtes over den. Hvad hun lader Susanne sige i „Modsætninger,“ kunde hun have sagt om sig selv: „I Mellemtiden, i min Lykkes fattigste Timer, vandt jeg det, som hverken Sorg eller Glæde vil kunne berøve mig: Forstaaelse med det sandt Menneskelige, fuld og dyb Paaskjønnelse af dets Værd.“ Kun ved denne menneskelige Sympathie kan man forklare sig, at hun, der selv havde langt mere af „Marias“ end af „Evas“ Natur, kunde skildre Forhold som de i Digtene fra Almuelivet berørte, paa engang saa sandt og skjønt. Hendes store Kjærlighed løftede hende over den Kløft, som i Virkeligheden var imellem hende og dem, uden at hun saae den. Hun udstrakte ikke en behandsket Haand for at opreise de Faldne. Hun kjendtes ved dem, saasnart hun saae Mennesket i dem. — Derimod det

Daarlige, Forlorne, Pjattede i Kvindens Liv ændsede hun slet ikke; det faldt hende ikke ind at kjæmpe imod det. Den Bevidsthed, som Mange af os kun komme til gennem Sorg og Skuffelse: at Gud ikke vil kjæmpes for, men tjenes, havde hun af Naturen.

I denne Ensomhed, hvor hun ingen Trøst fandt, men idetmindste kunde sørge i Fred, ramte det tunge Slag hende, hvorom hun selv siger i „Stemninger:“

— — „for En jeg sørged kun,
kun engang brød den frem af Hjertets Grund,
den dybe Sorg, opdæmmet der saa længe.
Den meste svundne Tid den skylded bort,
og derfor har jeg levet nu saa kort,
thi nyt sig matte Alt igjen fremtrænge.“

Det var hendes Deel af de bittre Sorger, Krigen bragte over saa Mange; men ogsaa den blev til Velsignelse, da hun ligesom overførte sin Ungdomskjærlighed paa sit Land og Folk. Hun elskede fra nu af sit Fædreland dobbelt, og det var hendes største Sorg under den sidste Krigs ogsaa for hende langt tungere Hjemsøgelser, at hun Intet „kunde gjøre.“ Hun gjorde Sit, idet hun elskede. Danmark har jo ikke alene Løver, men Hjerter i sit Skjold.

En anden mærkelig Følge af dette Hjertestød, hvorefter Alt maatte trænge sig frem fra Nyt, er hele hendes Forfattervirksomhed, der først nu begyndte. Hun var flyttet til Kjøbenhavn og holdt en lille Skole paa Vesterbro. En Aften var hun — „Gud veed hvordan?“ siger hun selv i sin Fortælling derom

XIII

— kommet i Theateret og havde seet Hauchs „Marsk Stig.“ Næste Morgen, da hun stod og flettede sit Haar, gik Ideen til hendes egen „Marsk Stig“ op for hende, og snart var de vigtigste Scener nedskrevne. Det overraskede hende selv, da Ideerne nu trængte sig frem, og det Hele blev til uden nogensomhelst Anstrengelse fra hendes Side, ved at følge den indre Stemme: Inspirationen. Hun „betragtede det som et Mirakel,“ siger hun selv, og var noget betuttet strax, da det mindst af Alt var faldet hende ind, at ville være Skribentinde; men hun fandt sig snart tilrette, og var glad ved at have et Formaål. Alt, hvad hun har skrevet, er ligefrem Inspirationens Værk, og derfor kunde hun ikke tage imod Raad eller omarbeide Noget senere. Forsaavidt som jeg forstod hende, blev Digtekunsten hende fremmed, jo mere den vil gjøre sig gjældende som Kunst, paa Inspirationens Bekostning. Kunsten kan kun bearbeide Stoffet, Inspirationen skaber Formen. — Iøvrigt er Stedet ikke her, til at forfægte hendes Værd som Digter; og jeg er for smertelig berørt af den Tilsidesættelse, hun har mødt, til at jeg kan opfatte Sagen upartisk. Jeg vil kun anføre hendes egen Yttring derom, fordi den er saa characteristisk; „Jeg troer paa mit Kald — troer urokkeligt; men derfor kan jeg jo gjerne tage feil.“

Nu, da jeg nærmer mig den senere Periode af hendes Liv, der er mest bekjendt, vil jeg bestræbe mig for i faa Træk at skildre, hvad der synes mig

XIV

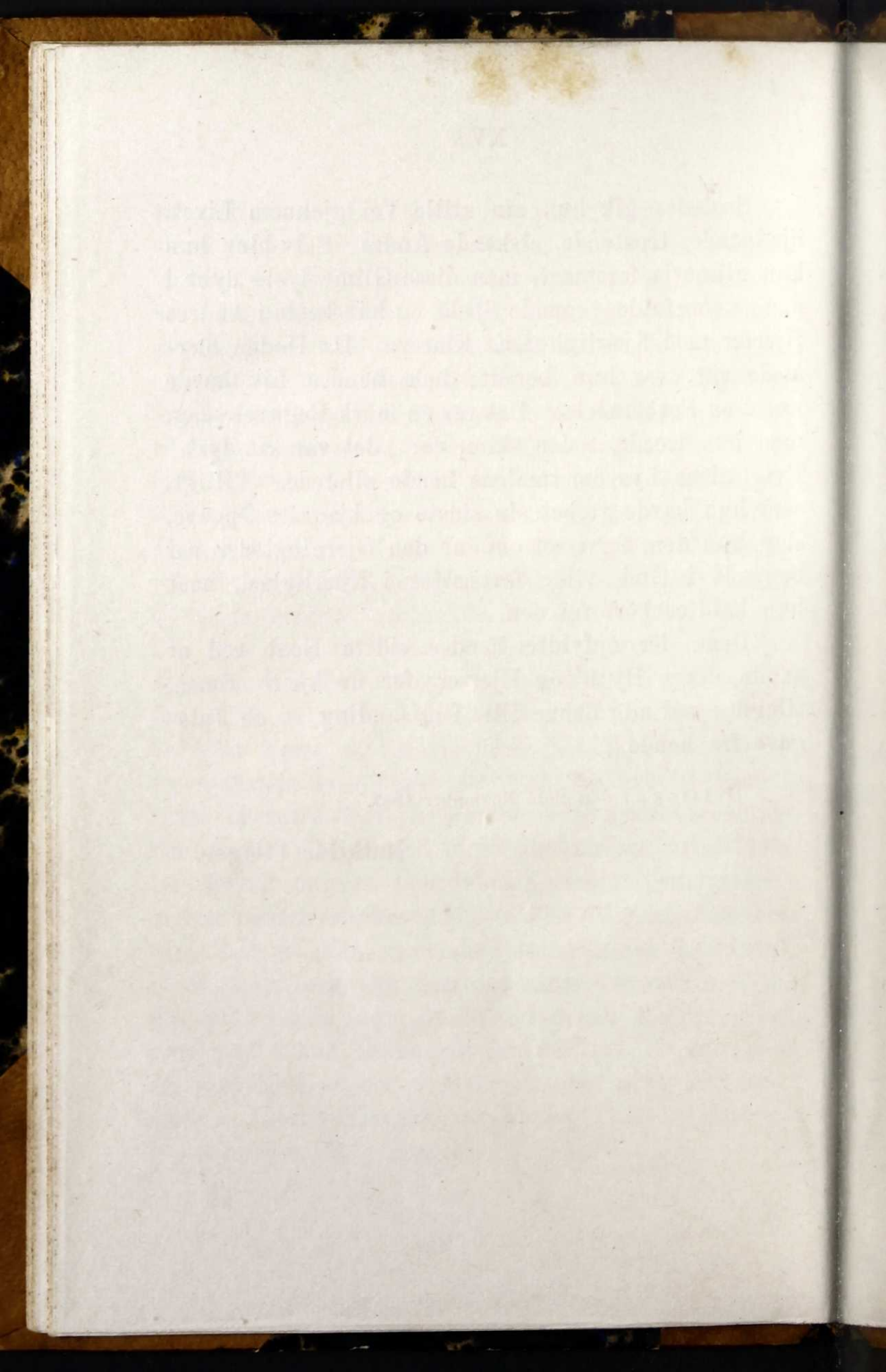
væsentligst. — Ikke alene det rige Ideliv, som fandt sit Udtryk i hendes Digtninger, men ogsaa de store Kræfter, der rørte sig i hendes Sjæl, aabenbarede sig nu i store Gjerninger. Det er bekjendt, hvordan hun gik til Hospitalet i Choleratiden, for at pleie de Syge, og hvordan hun senere forlod en betrygget Stilling, for at skjænke fattige, svage og forørmte Børn et Hjem, hvor hun med utrolig Selvopoffrelse og utrættelig Kjærlighed levede og — døde for dem. Dette kaldes med Rette „store Gjerninger“; men det Store ligger i mine Tanker mindre i, at hun under særegne Forhold kunde gjøre det Overordentlige, eller at hun kunde lide og stride for at udføre en Ide, hun havde sat sit Hjerte til, men deri at hver af hendes Gjerninger, i det Smaa som i det Store, var naturlige Yttringer af den stille Selvudvikling, Sjælens skjulte Liv i Gud. — Uden Kamp og Smerte lærer man ikke at hengive sig saaledes; men Sagen selv, at hun gik til Hospitalet, er intet Udtryk for, at hun under Strid og Sjøleangst fattede den store Beslutning. Hun har selv fortalt mig, at hun var saa glad i Choleratiden, at hun næsten skammede sig ved det. Men hun tænkte: „Jeg har jo ikke gjort Choleraen, og jeg kan Intet gjøre; hvorfor skulde jeg saa sørge derover?“ — til det faldt hende ind: „Jo, det kan jeg gjøre“ — og greben af denne Tanke gik hun derhen. Er det ikke det Ophbyggelige, at et Menneske har givet sig saaledes i Ideens Tjeneste, at Kaldet høres og følges, hvergang der slaas Appel?

Saaledes gik hun sin stille Vei gennem Livet, hjælpende, trøstende, elskende Andre. Selv blev hun kun glimtvis forstaaet, men disse Glimt lyste dybt i mange sorgfulde, søgende Sjæle, og hun læste i Andres Hjerter med Kjærlighedens Klarsyn. Da Døden nærmede sig, var hun beredt: hele hendes Liv havde været en Forberedelse. Det var en mørk Regnveirsdag, men hun troede, Solen skinnede: „det var saa lyst.“ Evighedens Lys omstraaede hende allerede. Villigt, som hun havde grebet sin sidste og kjæreste Opgave, slap hun den, forvisset om, at den Gjærning, der var begyndt i Gud, vilde fortsættes i Kjærlighed, naar hun kaldtes bort fra den.

Dem, der opfyldte hendes sidste Haab ved at aabne deres Hjem og Hjerter for de kjære Smaa, tilegnes ved mig denne lille Digtsamling — en Julegave fra hende.

Helsingør den 28de November 1867.

Mathilde Fibiger.

Speilet.

Der var engang et Ægtepar, som sad sammen paa deres Selvbryllupsdag og saae tilbage paa de henrundne Aar. De var gaaet i Fred og Kjærlighed; Lykken havde fulgt dem i alle Foretagender. Dog sukkede Konen. Et Haab var uopfyldt: Vuggen, som hendes forsynlige Moder havde givet med i Udstyr, stod endnu ubrugt i en Krog, skamfuld skjult under det overbredte Lagen. „Hvad er alt Andet?“ sagde hun. „Fattigfolk har Børn i Flokkevis. Havde vi et Barn, selv det fattigste af Alle, det var Mere end al vor Velstand.“ Manden vilde trøste hende, men hun drog Lagenet tilside, puslede og glattede Vuggepuderne, og hendes Taarer faldt paa dem som Perler, de langsomt indsugede.

Uger gik og Maaneder, og Konen blev stille og tankefuld. Hun blev glad og bedrøvet; hun kunde ikke fatte sin Lykke. Men da Tiden var omme, fødte

hun et Pigebarn, friskt og fint som en Blomsterknup. Da var Forældrenes Glæde uden Grændser.

De begyndte snart at lave til Barselgilde, men intet Menneske syntes dem værdigt til at bære Barnet. Rundt om boede fem Feer; de fire vare høit elskede af Menneskene, den femte var frygtet, thi kun sjældent føiede hun deres Ønsker. Ægtefolkene overveiede, hvem af de Fire de vel skulde vælge til Fadder. De havde gjerne hidkaldt dem Alle, men frygtede for at forterne den Femte. Da traf det sig saa heldigt, at denne just gjorde en Reise. Hurtig beredte de Alt, og Manden gik i Kisteklæder at bede de fire Feer til Fadder.

De kom og lagde deres Gaver paa Vuggen: Glæde, Skjønhed, Haab og Kjærlighed. Dagen svandt i Fryd, og Feerne havde just taget Afsked, da Døren atter gik op, og den Bortreiste traad ind. Forældrene sprang forskrækket op. Konen rev Dugen af Bordet og bredte en ny paa, Manden nærmede sig med ydmyge Beklagelser over ikke at have truffet hende. Men Feen smilede venligt og nærmede sig Vuggen. „Ei hvilke glimrende Gaver!“ sagde hun, „det Barn vil voxe op i stor Fristelse. En Lykke er det, at I leve og kunne vogte paa hende.“ — Ak, sukkede Faderen, vi ere gamle og kunne vel ikke gjøre Regning paa at følge hende ret langt paa Veien. — Feen saae atter paa Barnet og sagde: „Meget Godt have mine Søstre givet hende, men Beskyttelsen mangler.

Hvad er Haab, hvad er Kjærlighed, naar de vende sig imod den Urette? Hvad er den blinde Lykke i det uvidende Barns Haand? En Skat, som hver Daare kan gribe og vende til hendes egen Fordærvelse.“ Da græd Moderen bitterlig, men Feen sagde: „Jeg vil give hende en Talisman, som skal staae hende bi, om Naturens Gang kalder Eder tidligt fra hende. See dette lille Speil! Naar Beileren trænger sig frem med sin Kjærlighed, lad hende da holde det for hans Øie. Da vil det vise sig, om han er den Rette.“ Hun hængte Speilet om Barnets Hals og gik, fulgt af Forældrenes Velsignelser.

Barnet voxede til, og aldrig fordunklede nogen Taare dets Øie. Hun kom kun lidt blandt andre Børn, thi Ingen syntes Forældrene gode nok, men hjemme havde hun fuldt op af Morskab, og de faa udvalgte Legekammerater undredes over hendes Munterhed og Frihed. Jomfrualderen nærmede sig; da tog Forældrene hende en Dag imellem dem og underrettede hende om det lille Speils Egenskab, hun endnu bar som et Legetøi om Halsen. Tankefuld stirrede Pigen i det; kun utydeligt saae hun sit Billed: Blomster og blinkende Stjernesrud gled gjøg-lende hen over det. Fra den Dag saae hun oftere i Speilet og undrede sig over de drømmeagtige Syner, som gik hen over dets Flade.

En Dag vandrede hun i Skoven, som stødte til hendes Forældres Have; da traadte en ung Mand

hende imøde. Pigen veg forskrækket tilbage, men ved det andet Blik forekom han hende saa bekendt, at hun atter forvirret standsede. Han rødmede som hun, stammede og greb hendes Haand. Men hun rev sig løs og ilede hjem.

Saaledes gik en lille Tid. Naar de Unge vandrede sammen i Haven, saae de Gamle smilende efter dem og beraadsloge, om det vel snart kunde være paa Tide at raadsperge Speilet. — En Aftenstund sad de To i Skoven, tæt udenfor Havelaagen; han havde tilstaaet sin Kjærlighed, og det første Kys havde beseglet Pagten. Men som hun bøiede sig for hans Blik, gled det blinkende Speil frem, som hun bar paa Brystet. Hvad er det? spurgte han og greb det spøgende. En Fee har givet mig det, svarede Pigen; det vil prøve min Beilers Troskab. Hun klemte sin Haand sammen om Speilet, men han kysede Fingrene op og saae i det.

Det blændede for hans Øie. Ikke sit, men Pigen's Billede saae han.* Dog kunde han ikke fastholde det: det var som tusinde Ildgnister gik over det, sittrende og forvirrende; tilsidst syntes det ham, som det Hele splintredes og henflød i Taage. Mat og kold om Hjertet vilde han med Magt vende sit Øie mod Pigen; da led et Veraab fra Haven, og hun sprang forfærdet op. Husets Folk søgte hende; hendes Moder laae døende i Stuen.

Hun ilede ind. Han hørte ikke, hvad der taltes; sløv og forvirret fjernede han sig, da hun var borte. Den gamle Kone var rammet af et Slag og formaaede ikke at tale, men døende greb hun endnu efter Speilet om Datterens Hals. Faa Dage gik, saa fulgte Faderen hende, og den friske Grav gjemte Forældrenes trøtte Lemmer. Pigen græd, men Feernes Gaver blomstrede i hendes Bryst; med Haab og tilsløret Glæde ventede hun, at han skulde komme.

Da gik Dag for Dag, og Skoven gulnedes, Løvet hvirvledes hen, og Sneen tyngede Grenene; Vinteren var der, men han kom ikke. Pigen saae i sit Speil og hensank i sølsomme Drømme; hun ventede og ventede, men han kom ikke. Da græd hun bittre Taarer; de faldt paa Glasset og kaldte hans Billed frem. Det blev som en Leg. Taarerne mildnedes, og Billedet blev svagere; Stjernesnud og drømmeagtige Syner gled hen over det.

Tiden gik, og Skoven grønnedes; nær og fjernt sang Fuglene under dens Kroner. Da længtes Pigen inderligt, og hun gik daglig under den grønne Hvælv, men Ingen mødte hende paa den kjendte Sti. Saa drog hun langveis bort at søge den Elskede. Men den svale Vind omstrøg hendes Kind, og tusind nye Blomster spirede frem for hendes Fod. Menne-skene modtog hende med Glæde og Kjærlighed og kappedes om at berede hende et Hjem. Da blev hun

let om Hjertet, som hun kunde omfatte den hele Verden og drage den til sig i freidig Velvillie.

Saaledes gik vel en god Tid; da begyndte Noget at længes i hendes Hjerte. Hun hørte ikke, som før, ligegyldig paa Beilernes Ord; hun tænkte, hvor sødt det havde været at elske. Da saa hun mængdegang paa den Bedende og tænkte: Vidste jeg, han var den Rette, da kunde jeg vel elske ham. Og hun trak Speilet frem og bad ham see ret fast deri. Men Speilet drev sit Gjøglespil og forvirrede hans Sands; før eller senere trak han sig forlegen tilbage. Da bedrøvedes efterhaanden Pigens Hjerte, og hun længtes bort fra de troløse Mennesker. Men i Ensomhed opblomstrede atter Feernes Gaver, og hun freddede om de altid spædere Spirer, der smykkede hendes Vei.

Saaledes gik hun gennem Livet, søgt og søgende, altid skuffet. Da hvilede hun sig i Ensomhed og saa hen over de mange, de lange Aar, som Intet havde efterladt hende. — Som hun saaledes sad, nærmede en Mand sig, alvorlig og god af Aasyn. Han undredes over at finde hende i denne Ørk, han satte sig hos hende og taleden venligt til hende. Da virkede Feernes Fadder gave; han saa ikke Alderens Spor i hendes Ansigt, men han ynkede over hendes Skrøbelighed, og hans Hjerte var fanget. Han op slog sin Bo i hendes Nærhed, og snart taleden hans Ord, som hans Øine, om Kjærlighed.

Og Pigen skjulte Speilet i sin Klædnings Folder og trykkede sin Haand fast imod det. Men snart tænkte hun: Hvor turde jeg kalde ham Min, naar jeg vandt ham ved at undgaae Prøven? Jeg vil vove det Sidste. Hun drog Speilet frem og holdt det skjælvende, med et bønligt Blik, hen for ham. Han greb hendes Haand og saae længe deri; da kyssede han Haanden, reiste sig langsomt, og gik. Og hun vidste, at han vilde ikke vende tilbage.

Da stod medet den femte Fee for hende og be-
tragtede hende med et triumpherende Smil. Pigen
løste Speilet af sin Hals, rakte hende det og sagde:
Tag Din Gave, som har bedraget mig for mit Liv.
— „Skføbeligt var hvad Du tabte,“ svarede Feen.
„Bag Havet ligger Din Lykkes Land.“ Og hun for-
lod hende smilende.

Men Pigen sad for den synkende Sol, i den
stille Nat; hun sad der endnu, da Dagen atter hæl-
dede. Hun prøvede ikke at reise sig; det var, som
Alderen pludselig var falden paa hende med sin Bly-
vægt. Hun saae ud over den øde Slette og tænkte:
Kunde jeg græde, saa mine Taarer svulmede op til
et stort Hav; da seilede jeg over det og kom til min
Lykkes Land. -- Hendes Hjerte blev tungere; Sorgens
Væld steg høiere, saa Draaberne langsomt fyldte
Øiet. Da nærmede et Barn sig med Skjørtet fuldt
af Blomster „Kjender Du mig?“ spurgte den Lille.

„Jeg er Din glade Barndom, som kommer for at græde med Dig.“

Og det rystede sine Blomster ud for hendes Fod, satte sig og græd. Da strømmede Taarerne fra den gamle Piges Øine, saa et lille Vand samlede sig foran hende. Men en rosenkrandset Ungmø nærmede sig, trykkede sig mod hendes Bryst og hviskede: „Kjender Du mig? Jeg er den første Kjærligheds lyksalige Tid. Jeg kommer for at græde med Dig.“ Og Begges Taarer strømmede, saa Vandet bredte sig som en stor Sø foran de Grædende. Da kom nær og fjernt, fra en hel Række af Aar, en hel Hærskare af Savn og sørgeklædte Timer. De bredte sig til begge Sider langs Søens Rand og græd stille i det stille Vand; dog steg det kun langsomt. Da rørted der sagte ved Kvindens Skulder, og hun vendte sit Hoved. Der stod en tilsløret Skikkelse og rakte taus og bedende sin Haand imod hende. Men hun kjendte sit sidste Haab og drog den til sig. Den kastede sig ned med Hovedet paa hendes Knæ og græd, saa Søen svulmede uoverskuelig vidt, og hvert Savn og Sorg gled ned i dens Bølger.

Erindringerne var slumret ind, men Kvinden sad i den dæmrende Nat og stirrede ud over Taarernes stille Hav. Da rørted Vandet sagte, og midt ude hævede en Skikkelse sig, kjendt, som den alt engang drømte Drøm. Den vinkede hende med en stor Aakandebloomst, den holdt i Haanden. Hun reiste

sig møisomt, men stod tvivlraadig ved Bredden. Da rev den Ventende Bladene af Blomsten og slyngede dem langt hen imod hende. De spredtes i en Stribe, som smaa hvide Stentoppe til Overgang over Bækken. Og Kvinden satte sin Fod paa det første gyngende Blad; da gik hun lettere, og hendes Hoved hævede sig. For hvert Skridt faldt en Vægt af Aarenes Byrde af, og ung og deilig som i sin første Tid stod hun ude paa Vandet. Da saa hun under Fladen hans udrakte Haand, og tabende ethvert Fodfæste greb hun efter den. Men han omslyngede hende fast og drog hende med sig til den dybe Bund.

Solen steg, og Vandet sank. Alt mere og mere svandt det, og med vidunderlig Fylde fremspirede Græs og Blomster i Dalen. Kun midt blev en Brønd tilbage, saa dyb, saa dyb, at intet Creatur kunde naae at drikke af dens Vand. Men stirrede Vandreren længe ned i den klare Grund, da paakom ham en inderlig Længsel, saa han med Magt maatte rive sig løs for at vandre videre.

Stemninger.

1851—59.

1.

Hjælpeløse Hjerte,
hold Dig rolig kun;
bær iløn Din Smerte
til Din sidste Stund.

Herreløse Kvinde,
Jordens Fryd forglem.
Lær ihast at finde
Veien til Dit Hjem.

Trang den Vei mon falde,
og min Fod er træt.
Herre! Mild Du kalde
den, som standser let.

Herre! Mild Du række
mig Din Haand saa god.
Selv Du til Dig trække
den, som staaer imod.

Thi skjøndt stærkt jeg længes,
skjøndt jeg Fred ei har,
skjøndt mit Hjerte trænges
af en Sorrig svar —

Dog sig Øiet vender
efter Jordens Tant,
og de matte Hænder
gribe, hvad det fandt.

Og skjøndt Blomstens Smykke
falder af ihast,
de begjærlig trykke
sig om Tornen fast.

Herre! Løs min Kvide!
Tag Du mig ved Haand.
Selv jeg kan ei slide
mig af Verdens Baand.

Tag mig mod min Villie!
Lad mig græde ud
og saa hvile stille
hos min Herre og Gud.

2.

Min Fryd den er saa lille, min Sorg den er saa stor;
mit Hjerte er som tynget af tre Skuffer Jord.
Mit Hjerte saa betynget dog finder ingen Ro,
thi Graven er ei gravet end, hvor det saa trygt skal boe.

Hvor er den Glædens lyse, den underfulde Tid,
da Livets Sol sig hæver, saa straalende og blid,
da første Nyheds Morgendug i Glands indhyller Alt,
og Livet er et Eventyr, nu førstegang fortalt?

Hvor er, o svale Dæmring, Din Aftens sidste Stund,
da Døden selv saa stille mig dysse skal i Blund
og lægge mig i Fredens Arm og ved dens hulde Bryst,
mens Haabet hvisker sagtelig om Salighedens Lyst.

Nu staaer jeg midt imellem og er saa mat og svag;
dog veed jeg, den vil ende, den lummerhede Dag.
Og naar jeg tjener trofast kun, hvor ensom jeg er sat,
saa venter mig en Hvile sød i Gravens dybe Nat.

Saa venter mig den bedste, den evige Trøst,
naar jeg engang skal høre min Herres milde Røst:
„Du stakkels syndige Skabning, kom, thi dog Du var
mig kjær;
blev Du paa Jord en Fremmed kun, saa vær da
hjemme her.“

3.

Midtveis paa Livets lange Bane staaer
idag jeg jo; de femogtredive Aar
tilbagelagt — hvor kan det muligt være?
Dog har jeg vandret langt med Sorrig stor
den tomme Vei hen over kolde Jord,
der luktes over dem, som var mig kjære.

Vel var de Tre. For En jeg sørged kun;
kun engang brød den frem fra Hjertets Grund,
den dybe Sorg, opdæmmet der saa længe.
Den meste svundne Tid den skylded bort,
og derfor har jeg levet nu saa kort,
thi nyt sig maatte Alt igjen fremtrænge.

Og jeg er glad idag; jeg frygter ei
meer for at gaae min underlige Vei;
jeg troer, jeg tør vel være, som jeg skabtes.
Kjærligheds Rigdom blev nu ei min Deel,
men kan jeg, fattig, kun mig samle heel,
saa vandt jeg dog, hvor Meget end der tabtes.

4.

Paa mit eget Hjertes Høivande jeg svømmer,
og Verden mig synes saa skjøn og saa rig;
om Fred og om Lykke jeg sværmende drømmer
— men sank jeg, var snart jeg et Lig.

5.

Ei meer jeg hjemløs er paa Jord,
jeg har mig en Hvileplads fundet.
Paa den jeg bygger, paa den jeg boer,
da har jeg Freden vundet.

Den spirer op som spæde Straa
i den Krog, hvor jeg trak mig tilbage.
Jeg bygger en lille Hytte derpaa;
der bliver jeg alle Dage.

Jeg bygger Hytte, boer deri,
mens udenfor Fuglene synge.
Jeg gaaer ad Skovens halvtraadte Sti,
hvor Blomster staae tæt i Klynge.

Da binder jeg mig Krandsen smaa
og hænger dem trindt i min Hytte.
Jeg sætter mig hen og seer derpaa:
herfra jeg aldrig vil flytte.

Engang en silde Aftenstund
saa kommer vel Den, jeg venter.
Han kysser mit Øie, han kysser min Mund
og bort til sin Himmel mig henter.

Men hvor vel mon den Hytte staae,
hvor blev den Byggegrund funden?
Det var i Hjertets inderste Vraa,
da Verdens Sorg var forvunden.

6.

Yndige Land,
hvor i min Ungdom jeg boede og bygged!
Bølgebeskyttet af kjelige Strand
og af løvkronede Træer overskygget!
Kan jeg ei komme derhen?
Kan jeg dog aldrig, dog aldrig didkomme igjen?

Skygge der var,
skraanende Dale, omhælvte af høieste Himmel.
Aftenen var liflig, og Natten saa klar;
stille nedblinkede Stjernernes Vrimmel.
Enkelt et Stjernesud gik
lovende hen for det ønskende, drømmende Blik.

Kommer jeg did,
naar min henvaklende Vandring i Livet er omme?
Naar jeg har levet den tilmaalte Tid,
naar jeg gjør Opbrud ved Dødens velsignede Komme?
Fører vel den mig derhen?
Finder jeg der, hvad jeg drømmende eied, igjen?

7.

Jeg gaaer ei bort i Livets Vaar,
end ikke i dets Sommer.
Ak nei! jeg stormforreven staaer,
naar Efteraaret kommer.

Vel hvirvles ned det sidste Blad,
før jeg i Graven blunder.
O, hvor vil jeg dog være glad,
naar det mod Døden stunder.

Da skal jeg gjemmes trygt og godt
og sove sødt og længe.
I Muld da staaer mit faste Slot,
hvor Sorg ei kan indtrænge.

Ei Sorg, ei Savn, ei Længselsve
kan trænge ind i Borgen;
og hvad der end paa Jord kan skee:
mig rammer ikke Sorgen.

Den har jo hele Verdens Rund,
dens Rige gaaer saa vide.
Men i den kjøle Gjemmegrund
der boer kun Søvnens blide.

Jeg længes efter Søvnens sød
 alt med de milde Drømme.
 Thi kom kun snart, trofaste Død,
 Gud vil vist naadig dømme.

Af Almuelivet.

(Fra Jylland.)

Norden for Limfjorden findes et Sted,
 hvor sig en Lyngbanke blidt skraaner ned;
 men imod Østen den sandmagre Grund
 sænker sig brat mod smaastenede Bund.

Med deres Hænder et Ægtepar der
 danned en Tilflugt for Vind og for Veir,
 grov sig i Bakken møisommeligt ind,
 til der blev stort nok for nøisomme Sind.

Reiste en Mur af selvsamlede Sten,
 Forsiden blev det, saa fast og saa pæn.
 Tættet og lunet og pyntet tilsidst;
 Trivselen kom der ved Aarenes Frist.

Der, hvor de bygged, de boede med Fred;
Eiendomsretten dem Ingen bestred.
Vidt om i Landet dog ofte de drog,
Fedlen han strøg, Tamburinen hun slog.

Selvlavet var den, en underlig Ting.
Men i hvor vidt end de droge omkring,
kjendte dog Alle de dygtige To,
der, ret som Fuglene, selv bygged Bo.

Engang jeg traf dem. Vi talede lidt,
som det nu faldt sig, om Dat og om Dit.
Og iblandt Andet jeg spør, om de har
ei noget Barn, da gier Manden det Svar:

„Nei, i den Ting var vor Lykke jo svær:
Fem vel vi havde, dog døde Enhver.“
Sagtens jeg studsed, thi Konen faldt ind,
slettende efter med varsomme Sind:

„Jo, for den Fattige er det et Held;
Jomfruen selv maa betænke det vel.
Brødet til To er tidt knapt nok endda:
Hvis vi var Flere — hvor kom det da fra?“

Videre drog de med Kling og med Klang;
jeg havde hørt kun en Fattigmandssang.
Moderen glemmer sit Haab og sin Nød:
Jordgjemte Barn er — Besparen af Brød.

(En Vaagekone.)

Med stille Sind

hun tripper ud, hun tripper ind,
den gamle Vaagemoer.

Hun tripper om den Nat saa lang;
er Pinen haard, er Tiden trang,
hun trippende ved Sengen staaer
og hjælper, mens hun Utak faaer.

Hun nikker tidt,
og Hov'det vakler for hvert Skridt,
som om det halv sad løst.

Hun ryster paa den runkne Haand,
og hendes slidnedtrykte Aand
omtaaget synes, dog hun veed,
naar det kun gjælder, god Besked.

Hun henter Vand
om Morgnen, og ved fulde Spand
hun faaer en god Passiar.
Selvfemte hun ved Posten staaer,
mens alle Munde tappert gaaer,
og det, næst Caffen, er den Trøst,
der bøde maa paa Livets Brøst.

Hun reder Seng,
hun feier Gulv, er Alles Dreng;
hun sendes her og hist.

Naar endelig det Slid er endt,
har næsten hver en Patient
et Ærind end at give med.
Er det besørget, faaer hun Fred.

Saa gaaer i Slid
hver Nat og Dagens halve Tid;
hun maa vel slides op.
Hun falder af, hun blinker tidt,
hun selv om Natten blunder lidt.
Men stadig hun i Aaget gaaer,
som ventet hundred slige Aar.

Hvad boer der vel
paa Bunden af den gamle Sjæl,
saa trælleslidt og sløv?
I Hverdagslivets støvgraa Dragt
en stadig Sorg der holder Vagt.
Den sank tilbunds, som Skatten rød
i Muddergravens dunkle Skjød.

Hun grubler paa,
hvordan det skal den Datter gaae,
hun fik i Ungdoms Tid.
Det gik tilbage Aar for Aar,
og nu selv Datt'ren „skreven staaer“.
I Caffen faldt en Taare tidt
ved Tanken, at det kom saa vidt.

I Nød og Savn
 hun tyer dog ind til Moders Favn.
 Hun tyer til Moders Pung.
 Hun plyndrer hende for hver Hvid
 og skjælder tidt til samme Tid.
 Men Mod'ren sukker i sin Nød;
 „Hvor skal det gaae, naar jeg er død?“

(En Episode.)

Paa Hospitalet bæres ind
 en Kvinde, ung og fin.
 Hun syntes alt at høre til
 i Dødens snævre Skrin.

Fra Stiftelsen hun kom. Sit Barn
 hun der tilbage lod.
 Det døde, før det Lyset saae,
 mens Slaget endnu stod.

Paa 17—18 lagdes hun,
 det stakkels unge Blod.
 Og hvad hun led, det veed kun Gud;
 hun taug med taaligt Mod.

Hun fremmed var. End ikke En
 for hendes Skyld kom did.
 Den „svenske Pige“ eied ei
 en Ven, og ei en Hvid.

Men Stuelægen saae tilsidst
dog hendes stille Nød.
Han hende et Par Skilling gav
til The og til lidt Brød.

Dag sneg sig hen for Dag; det blev
af Maaneder et Tal.
Saa var hun rask. Hun skrives ud.
„Den Svenske“ bort nu skal.

Paa Lægens Dør det pikker let,
og med beskeden Færd
indtræder hun at takke ham,
hun mest maa takke her.

Den unge Læge samler sig
til et Formaningsord.
Hun svarer blidt: „Vær uden Frygt:
Min Lidelse var stor“.

Hvad gjør Du nu? — „Jeg tjene vil
som før.“ Og har et Sted? —
„Nei Kors! Den svenske Kjælder kun.
for mig jeg aaben veed.

For otte Skilling der et Døgn
man være kan, og da
jeg finder mig et Herskab vel.“ —
Hvor faaer Du Penge fra?

Hun seer ned paa sin hvide Haand
med den Udtømtes Ro.

„Jeg har endnu den Ring, hvormed
Han fæstede min Tro.“

Og hermed gik hun. Dødens Svælg
var hun gaaet tæt forbi.

Hver jordisk Fryd og Frydens Frugt
var sunket ned deri.

(Sypigens Beretning.)

Nei, Frøkenen maa troe mig, det er saa surt et Liv
at boe imellem simple Folk med deres Smuds og Kiv.
Og jeg er fra min Barndom til ganske Andet vant:
Min Faer var Constabel, og vort Hus var galant.

Min Moer var Degnedatter. Den Tid er nu forbi.
Hun hviler længst i Jorden, for alle Sorger fri.
Min lille Signe aldrig hun hørte Noget om,
og det var ganske godt, maaskee, da hun ukaldet kom.

Jeg har dog kun den Ene, mens mangen En har Tre;
det gjør den største Forskjel, som vel Enhver kan see.
Nei, Himlen mig bevare, thi Ære og Dyd
det er paa Jord den bedste Trøst, det er den største
Fryd.

Saa lærer jeg min Signe. Men, hvad jeg sige vil:
 Det er dog ganske grueligt, som ofte det gaaer til.
 Der boer nu Der om Der med os et Par, som bringer tidt
 mit Blod ikog. Jeg heftig er; mit Sind er ikke blidt.

Før gik jeg ind at stifte Fred og skammed hende ud.
 Da blev hun lynegal engang og sagde — fri mig Gud! —
 jeg nævner ei de Ord, som hun tog i sin Mund.
 Hun skulde nødig sige Sligt, en saadan En, som hun!

Nu henter jeg vor Vært. Han staaer som en Blok
 med Næverne i Siden kun og gloer, saa har hun nok.
 Hun vover ei at mukke. Men bag Værtens brede Ryg
 staaer Manden saa og skjælder; der føler han sig tryg.

Om hun er yngre? Jo, hun er i Alder just med mig.
 Vi gik i Skole sammen. Nu hilses vi ei.
 At trænge mig paa er ei min Character;
 og somme Ting kun nødig man hører og seer.

Men tidt dog jeg sidder, naar hun tager paa Vei,
 og maa lytte derefter, om jeg vil eller ei.
 Min lille Signe trykker dybt sit Hoved i mit Skjød,
 og Beggeto vi græde ved at tænke paa hans Nød.

Han var en gammel Skræddersvend, af dem, der passe Sit;
 en retskaffen Sjæl, men lidt sær i sit Snit.
 Han havde Alt i Orden; han i Ligkassen var,
 og mangan Daler hen han i Bikuben bar.

Ja, Himlen raader underligt. Hvordan han fik den Ven, det kan jeg aldrig fatte. Det var en Dreiersvend. Han boede hos den Gamle. Det var hans Et og Alt; men han for al hans Godhed har ham skammelig betalt.

Han prellede ham bestandig, lo ham ud paa hans Bag; han havde tusind Planer for, var med i vildest Lag. Han smidsked for hver Pige, han holdt dem for Nar, men allermest dog hende, som Skræddersvenden har.

Hun tænkte nu saa sikkert, at han „vilde hende No'et;“ men Ingenting han vilde, som jeg har altid troet. To Børn ved ham hun fik kun. Og paaengang hun spør, at han gifter en Enke, han har tjent som Marker.

Hun gjorde da Spektakler, som Hver vel tænke kan. Han tyssede paa og lovede at skaffe snart en Mand. Han taled nu for Skrædderen, det stakkels gamle Skrog, og viste ham, hvor rart det var, om han en Kone tog.

Han friede selv for Vennen, og han Forlover var. Skjøndt Skræddersvenden vred sig, saa blev de dog et Par. Den Gamle alt begyndte at see til Sagen mildt; da fik han Prygl den tredie Dag, og al hans Fryd var spildt.

Nu banker hun ham daglig, saa jeg tør sværge paa, at mangengang det stakkels Skind er baade brun og blaa. Nei, Himlen mig bevare for sligt Ægteskabs Lyst; jeg og min lille Signe vi er hinandens Trøst.

Hun er jo dog igrunden et faderløst Barn.
 Hvad hjælper vel en Fader, naar han kun er et Skarn?
 Jeg vilde ikke „søge ham;“ jeg holdt mig for god.
 Før syer jeg og træller, til min Haand staaer i Blod.

Gud unde mig kun Helsen, saa skaffer jeg vel Brød,
 men faldt jeg fra, da seer jeg kun for hende Sorg og Nød
 Nei, skal jeg bort, jeg beder Gud, at han vil kalde da
 mig og min lille Signe paaengang herfra.

(Nattearbeid.)

Det lysner over Baggaardstag,
 og Huset sover trygt.
 Nu kan jeg til mit Arbeid gaae
 i Mag og uden Frygt.

En stakkels Pige trælle maa
 for Andre Nat og Dag;
 hvordan hun faaer sit Eget gjort,
 det bliver hendes Sag.

Men Gud skee Lov for Jens! Han er
 saa ærekjær og tro.
 Paa Søndag lyses trediegang,
 saa skal vi fæste Bo.

Gud signe ham! Og den, som her
 jeg stopper Pudens til!
 Lidt mere Fyld! Det fattig Lam
 saa sødt da sove vil.

Paa Sopha hviler Fruen sig
 og stønner for hvert Skridt.
 Men jeg maa bære Vand endnu
 og vadske Trappen tidt.

Dog Gud seer ned og gier nok mig
 en Glut saa sund og trind,
 mens hun, som sidst, en Skrælling faaer,
 der skjælver for hver Vind.

Til Nytaar fik jeg fire Mark
 for Aarets sure Slid. —
 Naa da, hvor Dynen slunker ind!
 Den vidner om min Flid.

Jeg faaer sye til. Dog, lidt endnu,
 skjøndt Vuggen færdig er.
 Til Jens kan jeg vel bjerge end
 en lille Pakke Fjer. —

Nu Kosten fat og feiet op,
 og Sengen redt saa pænt.
 Jo, Stine hun er fix og net,
 og hendes Kammer rent.

Den Seng vil blive mig lidt haard
den Tid, der er igjen.
Dog gjør man Meer vel for sit Barn
og for sin Hjertensven. —

(Et uægte Barn.)

Hun var langt over Ungdoms Aar,
og hvast var hendes Sind.
Det var som Hybenrosens Hæk
i Vintrens skarpe Vind.

Men aldrig havde og hun staaet
i Sommerdragt, som den;
for hende hver en Livets Blomst
som Knup var visnet hen.

Hun voxed op som Pleiebarn,
og der blev godt betalt.
Hun i saa pæn en Skole gik
og nemmed hurtig Alt.

Hun mærked sig saa mangt et Vink,
da svulmed Haabets Elv.
Da hun blev confirmeert, det hed:
Sørg nu Du for Dig selv.

Saa tjente hun. Skjøndt hun var flink,
hun skiftede dog tidt.

Hun passed ei blandt Folk. Der var
for Meget og for Lidt.

Hun vidste, hendes Faders Plads
var tidt ved Kongens Bord.

Hun vidste, hendes Moder sov
i Sognets Fattigjord.

Hun gik engang om Condition,
hun stod for Fruen snild.

Da var det hendes Søster, som
ei aned, hun var til.

Tilsidst hun til et Herskab kom,
det var nær Rungstedgaard.

En Frue med to Døttre kun,
der tjente hun et Aar.

Hun blev der et, hun blev der to,
hun blev der vel en Snes.

Hun tjente tro, behersked snart
saa strengt den lille Kreds.

Hun tjente, som det sjeldent sees.

Hun fandt jo der et Hjem.

De taalte Alt. De vidste, hun
i Døden gik for dem.

Dog var hun dem et Huskors svært.
Men imod En hun kun
var god og næsten altfor øm:
Den Ene var en Hund.

For lang Tid siden kom iblandt
en Slagter der med Kjød.
Han hviskede til Pigen tidt,
da blussed Kinden rød.

Hun klapped Hesten for hans Vogn,
hun fored Hunden mild.
Hun satte Manden selv tilbord
ved lune Kjøkkenild.

Medet han borte blev. Men hun
beholdt den lodne Hund.
Forgjæves søgte Husets Folk
at gjætte Sagens Grund.

Hun tav. Og Dag og Aar gik hen;
en Række. Hunden nu
blev gammel, syg og styg og fæl;
den var Enhver en Gru.

Hun saae, hvad nænsom halv og halv
forknyt man mildt fortav.
Hun trykked Hunden til sit Bryst:
„Snart aabner sig Din Grav.“

En Morgen, kort før Solen steg,
hun med sin gamle Hund
med uvant Haand roer ene ud
paa blanke Øresund.

Hun tager Aaren ind, og nu
hun sysler med sit Værk.
Et Fiskernet hun knyttet har
af Traaden, tyk og stærk.

Hun vikler det om Hunden fast;
den knurrer kun saa smaat.
I Hjørnet binder hun en Sten,
som ret kan tynde godt.

Sin Psalmebog med Gyldensnit
hun tager stille frem.
„Du fulgte mig i Kirken tidt,
følg Du min Ven nu hjem.

Du fulgte mig i Ungdoms Aar,
Du siden gjemtes hen.
Naar I tilbunds nu Begge gaaer,
vi sees ei meer igjen.“

Hun tager frem en Perlesnor,
et Hjerte hænger ved.
„Du fandt ei Fred paa vide Jord;
find nu i Havet Fred.“

Og af sit Øre tager hun
en Slangering saa glat.
„Jeg fik den i saa glad en Stund;
det var min Barndoms Skat.“

Snart er det Hele pakket til,
og sorrigknuget hun
nu trykker Hunden til sit Bryst
og sin fortrukne Mund.

Den blinker dorsk og snøfter qvalt
med tyktomtaaget Aand,
mens gennem Maskerne den dog
vil slikke hendes Haand.

Da vælter hun den med et Skrig
ud over Baadens Rand
og synker ned paa Bunden, mens
den sank i dybe Vand.

Men da hun atter reiste sig,
ei mindste Spor hun saae;
kun Morgensolens Himmelglands,
som over Vandet laae.

Hun styrer Baaden taus til Land,
og taus hun vandrer hjem.
Der speider Hver, men Ingen spør,
hvor Hunden er igjem.

Men dobbelt stiv og dobbelt hvas
hun nu iblandt dem gaaer.
For deres Skyld fik Hjertet jo
det sidste, dybe Saar.

Christian Fibiger.

1859.

Nu hviler fra Dit lange Dagværk Du,
velsignet gennem Taarer af saa Mange.
Din Sjæl var træt, til Hvile stod dens Hu,
Livsbaandet holdt Dig, som det holdt en Fange.

Det brast. Ei Bortgang var Dig Dødens Stund,
den var Din Ankomst kun til Lysets Rige.
Din Aand faldt her alt i et stakket Blund
for klar og samlet til sin Gud at stige.

Fred følge Dig. Du var en virksom Mand,
til Livets Aftentaage dækked Aanden.
Din Kraft var kløgtig, og Din Guds frygt sand,
Hjertet var ømt og hjælperig var Haanden.

Din Ungdoms Brud nu ved Din Kiste staaer;
 som trofast Hustru sad hun ved Dit Leie.
 Og Dine Børn med Sorg i Hjertet gaaer
 halvsprede om paa Livets nye Veie.

Og de, hvem Du en anden Fader var,
 de Broderbørn, de vil Dig aldrig glemme.
 Blandt Minder fra en Fortid, lys og klar,
 vil Onkel Christians Navn de helligt glemme.

Jacob Scavenius Fibiger.

Simpel af Hjerte og trofast af Aand,
 knyttet til Dine ved ømmeste Baand
 var Du, en Støtte for Børn og for Viv,
 selv dog et Barn i det daglige Liv.

Landet paaskjønnet sin dygtige Søn,
 sparede ikke Beundringens Løn;
 hjemme han gik dog, som Ingenting var:
 aldrig sin Hæder tilskue han bar.

Hjemme han sad som et Barn ved sin Bog,
grandskede ivrig de fremmede Sprog;
glæded sig over hvert Ord, som han vandt,
over de Tanker, som derved oprandt.

Hjemme! Hvem var vel i Hjemmet som han?
Halvt som et Barn og saa helt dog en Mand;
glad som en Brudgom ved Kvinden, hvem alt
firegang ti Aar han Sin havde kaldt.

Altid det Billed vil staae for min Sjæl,
som Du sad hos os en Julenatsqveld:
Isgraat var Haaret, men Ansigtet dog
talte til Øiet med Englenes Sprog.

Kun hos de Børn, som — saa spæde og smaa —
bæres paa Armen, det Udtryk jeg saae.
O hvem der kunde saa hel og saa ren
naae til sin Grav, til dens dækkende Sten!

Dronning Ingeborgs*) Klage.

Hvor det lysner!

Lysner gjennem dunkelgrønne Løvtag,
 hvor jeg gjemte mig for Dagens Klarhed,
 hvor jeg skjulte mine matte, sløve,
 halvudslukte Øine for dens Straaler.

Se, det spiller!

Spiller med et Lysglimt der paa Grunden.
 Sol, hvad vil Du? Kjender ei Du Skaansel?
 Spotter med Din Glands Du Danmarks Dronning,
 hun, den usleste blandt usle Kvinder?

Engang! Engang!

Ja, da var jeg ung og rig og haabfuld.
 Solen skinned, Folket jubled, Kongen,
 Danmarks Konge rakte glad mig Haanden,
 mens to Rigers Klokker klang til Bryllup.

---

*) Datter af Kong Magnus Ladulås i Sverrig, trolovet med Erik Menved 1288, gift med ham i Helsingborg 1296. Hun fødte sin Ægtefælle 14 Sønner, der dels vare dødfødte dels døde smaa. Den sidste Søn skal, 4 Maaneder gammel, være bleven dræbt ved at falde ud af Vognen, da Dronningen 1318 kjørte fra Abrahamstrup (nu Jægerspris) til Holbek. Af Sorg derover gik hun i St. Clara Kloster i Roeskilde, hvor hun døde 15de August 1319, tre Maaneder før Kongen.

Han var Brudgom.

O, saa straaleskjøn som selve Solen
stod han ved min Side, glandsomgivet,
saa jeg voved knap at hæve Øiet,
for at møde hans henrykte Blik.

Dage svandt da.

Saligt svandt de, hver en himmelsk Drøm kun.
Og jeg sad der som en Fugl i Reden,
mens min Mage kjærlig den omkredste,
sad og ventede Kvindens bedste Skat.

Hjerteskatten!

Skat med Øine som den dybe Himmel,
Skat med Læber smaa, med bitte Hænder,
som op efter Moderbarmen række,
som selv Hjertet let af Brystet rev.

Søde Spæde!

Ligger atter her Du i mit Skjød?
Favner jeg Dig med de matte Hænder,
pusler jeg Dig let og leger med Dig,
stiller hver Din Længsel og Begjær?

Knuppen visned,

den henvisned alt i fagrest Udspring.
Tom stod Vuggen — Taarer væded Skjødet,
og min Ægtemages Øie vendtes
mærkt mod Jorden, hvor hans Yndling laae.

Flere fulgte.

Flere stod som Stjerner smaa paa Himlen
i den maaneløse Nat og fyldte
Huset med en Glands, som mig gjenfødte,
som gjengav min Herre Liv og Lyst.

Mange Taarer,
tidlig fældede og silde rundne,
fylde som en Vandflod Rummet mellem
hine milde, fredopfyldte Dage
og det Dødens Liv, jeg lever nu.

Dog jeg seer dem,
seer dem gjennem Taareflodens Bølger.
Øine straale, lyse Lokker vifte,
Rosenkinder smile, Læber aabnes,
som de vilde nævne Modernavnet.

Død, som barnløs,
barnløs altid over Jorden vandrer,
o, Du spotted med en Moders Smerte:
En og En og En Du rev dem fra mig —
En og En og En Du tog dem Alle.

Tog dem Alle.

Du tog Meer — Du tog min Husbonds Hjerte,
saa han i sin Sorg sig mørk forhærdet,
saa han vendte bort sig fra sin Hustru —
hun, som ham saa svage Børn kun fødte.

Alle laae de
i de smaa, de sortbetrukne Kister.
Atter fyldte Haabet dog mit Hjerte,
skjøndt jeg, angstbetagen, neppe voved
det at troe, ja, voved knap at haabe.

Eriks Øie
hviled tvivlsomglad igjen dog paa mig,
og som Solen bryder gjennem Skyen
svandt hans Harm, da, lig den Første, atter
Kongesønnen smilte i mit Skjød.

Første! Sidste!
Hjertets Vuggesang og Morgenlovsang!
Ord, som med en hellig Glands omstraale
Den, der først os aabned Lykkens Solland,
Den, der Afskedshvile gav deri.

Første! Sidste!
Atter var jeg Eriks elskte Kvinde,
Atter sad jeg, mens, som Straaet bølg
sagte hen for Vinden, Mindet hvisket,
sad jeg der med Lykken i min Favn.

Sad jeg stille,
sad jeg der med Lykken i min Favn. —
Svandt Du, Solglimt, eller er det Øiet,
som, af Taarers Sørgeflor omhyllet,
ikke skimter meer Dit svage Spil?

Solen skinned
 paa hin Dag, ei Sky fordunkled Himlen:
 Svaler svang sig høit igjennem Luften
 sikkert tumlende paa lette Vinger.
 Alting taled kun om Fryd og Tryghed.

Spænd for Karmen!
 bød min Herre; Luften styrker Drengen,
 og Danfolket glædes, naar det skuer
 Den, til hvem det alt sit Haab har knyttet,
 Den, det vil med Fryd til Konge kaare.

Og jeg klædte
 glad min Skat i liden Silkekjortel,
 kyssed spæde Fod og gjemte vel den,
 vikled varlig ham i guldbaldyrte
 Svøb, at ingen Vind ham skulde skade.

Høit han lo da.
 Høit han lo, da jeg fra Karmen viste
 ham til Folket, som trindtfra tilstrømmed
 jublende, mens frydefuldt mit Hjerte
 hæved sig med Tak til Himlens Herre.

Ve! Hvad var det?
 Dødens Slaphed sank i mine Haandled,
 Rædsels Lyn mit Øie blænded — Hjertet,
 isomskabt, dog i sin Isnen vidste
 hvad der skete, selv før det var skeet.

Knust! Der laae han
blodig — knust mod Hjulet, knust mod Jorden.
Alting standsed — Folkets Skrig sig reiste
som en Mur imod mig — indelukket
sad jeg, som i Vanvids Fangebur.

I mit Skjød dog
lagdes han, og end engang han sukked,
engang end — og Alting var forbi.
Karmen vendtes — hjemad gik det — hjemad —
hjem med Eriks knuste Yndlings Lig.

Laae jeg nede!
Laae jeg tusind Favne dybt i Jorden!
Kom med Lindring Orme der og gnaved
Sorgens Glød ud af mit pinte Hjerter,
Sorgens Spire af fortærte Bryst!

Men jeg sidder
her, hvor Løvet, mæt af Sol og Regnskyl,
skygger over mig, mens Jorden, suget
fuld af Nattens Taarer, som end glindse
paa fjorfaldent Løv, for mig er lukt.

Kun to Græsstraa,
Græsstraa smaa, som midt i Gangen opskjød,
vifte stille. Jer betroer min Sorg jeg.
O saa mildt, saa mildt, saa ukjendt med den
bittre Smerte, staae I fer mit Blik.

Hils dernede!

Bed om Plads for en usalig Kvinde!

Hils med Eders Rødder smaa og bed kun
om en fattig Plads for Danmarks Dronning,
om en Plet, hvor hun kan finde Ro.

Jeg i Drømme

seer igjen da vel hver Hjertets Yndling.
Jeg, naar Livets Traad er bristet, atter,
atter hist et venligt Blik vel vinder
af den Elskte, som mig hader nu.

Jeg vil bie.

Jeg vil bede, naar mit Hjerte tystnes,
naar min Tanke samler sig, saa klart jeg
kjender selv, hvad det saa haardt omknuger,
bede for hans Held og for min Død.

Af en Børnebog.

(Sværmeri.)

De hørte fortælle om Kongens Søn,
som sad med sin Brud mellem Roser iløn.
De hørte om Kongens skinnende Slot,
og Huset derhjemme det faldt dem saa smaat.

Da bygged et Slot de blandt Roser iløn,
 der sidder nu Bruden hos Kongens Søn.
 Mens Fuglene synge, og Sol skinner klar,
 de To sidde der, det lyksaligste Par.

(Familieliv.)

Jeg ligger i min Moders Skjød
 og seer i min Faders Øie.
 Jeg hører min Søsters Stemme sød —
 maa det mig ei fornøie?

Min Moder er en Frue prud,
 saa rig som ingen Anden;
 hun smykker sig i grønne Skrud
 med Blomsterstads om Randen.

Min Fader er en Ridder stor
 — mod ham er hun en Terne —
 han spreder Solglands over Jord,
 hans Seng er ret med Stjerne.

Min Søster er hver lille Fugl,
 hvis Sang mig maa fornøie,
 hver Blomst, der bryder Jordens Skjul,
 saa liflig for mit Øie.

En Broder har jeg sagtens med,
han tidt besværlig falder.
Han øder min Familiefred:
man Menneske ham kalder.

(I Maaneskin.)

De sad en silde Aftenstund
paa Trappens kolde Sten,
mens Skyggen dækked Engens Bund,
og Maanen skinned ren.

Og Skyer kom, og Skyer gik,
de drev ad Himlen hen,
og Maanen, dækt et Øieblik,
fremstraaled klar igjen.

De skulde hjem, men gik ei hjem,
det var en sælsom Lyst,
det var, som Maanen vinkte dem
til fremmed Land og Kyst.

Da skred en mødig Vandrer dem
med tunge Trin forbi.
Han ved sin Stav gik ensom frem
ad Nattens vilde Sti.

Men med et Kuldegys de To
hinanden tog i Favn,
og søgte saa til sødest Ro
i Faderhusets Havn.

Niels Ebbesen.

Grev Geert han drager i Jylland op
med rige Riddere og Svende.
Hvor findes i Danmark den Heltetrop,
som Faren kan afvende?

Hvor findes i Danmark en samlet Magt?
Landet er halvt lagt øde.
Til Undergang er det næsten bragt,
skjøndt Skylden er mest hos de Døde.

Nu deres Børn det undgælde maa
og de, som ei det forskylder.
Tydsken tager, hvad han kan faae.
Hver Rytter sin Pose fylder.

Bondens Tag gaaer op i Røg,
Oldinger husvilde vanke.
Mord og Brand er kun en Spøg
i en Landseknægts blodige Tanke.

Ridderne see det med bitter Harm.
 Hvad skal de mod Fjenden gjøre?
 Hvor de kan bringe en eneste Arm,
 han tyve mod dem kan føre.

Norden for Randers mødtes en Dag
 Grev Geert med en Mand af de Danske.
 Men som de taltes ved om den Sag,
 den Ridder kasted sin Handske.

„Spar Dine Trudslar. Jeg er ikke Den,
 der tvungen Ed Dig skal sværge.
 Du mindes det vel: Jeg kommer igjen!
 Se til Dig at værne og værge!“

Greven sover i Randersby,
 midt i sin talrige Skare.
 Ridderen kommer foruden Sky,
 faa Svende kun med ham fare.

Ridderen trænger i Gaarden ind;
 ved Bulderet vækkes den Herre.
 Han stirrer og blegner om solbrændt Kind:
 Mon det kan Ebbesen være?

Ebbesen snart i hans Kammer staaer:
 Hvad hjælpe de talrige Skarer?
 Grev Geert faaer hurtigt sit Banesaar,
 og Ebbesen frelst bortfarer.

Da bredte sig atter et Morgenskjær
hen over Danmarks Rige.

Vei baned Ebbesens brede Sværd
for en Konge, der søger sin Lige.

Men før end Atterdags Sol oprandt,
laae Ebbesen under Tue.

Han Heltedøden i Kampen fandt,
thi Tydsken var svær at kue. —

Og siig, hvad Frelserløn han nød
for Seiren, han os mon vinde?

Den Fattigste bød ham sin sidste Bid Brød,
og Folket ham reiser et Minde.

Aarhundreder byggedes alt derpaa,
mens Slægter kommer og svinde;
det bygges i Slot og i laveste Vraa,
det bygges af Mand og af Kvinde.

Den Mindestøtte ei styrtes kan;
det er en uslukkelig Kjerte.

Hver Dansk, der elsker sit Fødeland,
bær Niels Ebbesens Navn i sit Hjerte.

Epigram.

Ingen Kvindesorg er saa stor,
den svinder jo bort for Beilerord;
ingen Kvindesorg er saa ringe,
den kan jo Taarer i Øiet bringe.

Stjernen.

Og dersom nu en Stjerne sank
til os fra Himlen ned,
hvor faldt den vel, saa klar og blank,
hvor valgte den sit Sted?

Mon den igjennem klare Luft
skjød ned i mørken Muld
og spired op med liflig Duft
en Blomst, saa underfuld?

Mon den i Fuglens Rede fandt
et stakket Ly og svang
sig vinget op, naar Sol oprandt,
med aldrig hørte Sang?

Mon den sank ned i sølvblaa Hav
og blev en Perle ren,
saa kostelig, at Kongen gav
for den hver Ædelsten?

O nei! Den kom, useet og tyst,
til Støvets faldne Søn
og gjemte sig i sorgfuldt Bryst
og blev en ydmyg Bøn.

Og blev en Længsel, stærk og stor,
der sprængte Syndens Baand,
et Forsæt, der opsvang fra Jord
den dybt nedtrykte Aand.

Og hvilte der med stille Magt,
imens han Kampen stred,
og dulgte der sin Straalepragt,
mens han mod Maalet skred.

Men med hans sidste Suk den foer
— et saligt Stjernesud —
mod Himlen op fra dunkle Jord
og bar hans Sjæl til Gud.

Præstens Søn.

Tre Piger stode og hviltes ved
det Landsbyled,
det Landsbyled efter Qveld.
De skulde hjem, men gik ikke hjem;
det var, som Stedet fængslede dem
— og Grunden kjendte de selv.

De dæmrende Stjerner faae større Glands,
mens som til Dands,
til Dands beredte de staae.
Da gaaer med lokkende Flagerflugt
et Stjernes kud over Himlen smukt,
og Pigernes Ønsker det naae.

Men inderligt ønske de Hver især,
skjændt En og Hver,
ja, Hver har kun samme Bøn:
„Før Aar og Dag han som Beiler staae;
om Alt han bede, og Alt han faae,
den Eneste, Præstens Søn!“

Med Blussen og bankende Hjerte de
det Varsel see,
det Varsel om Fremtids Lyst.

Med lönlig Fryd vil nu Hver gaae hjem;
da drager der Noget ad Veien frem,
hvor den dreier mod tangklædt Kyst.

Det skrider tyst og tungt og sort
ad Veien fort,
ad Veien mod Landsbyen ned.
Den dæmpede Mumlen, de tunge Trin
frembæres af Nattens sukkende Vind,
mens Toget drager afsted.

Du rige Christ! En Baare! Se!
O Ve! O Ve!
O Ve! Hør Klager og Bøn!
En Druknet! en stakkels Fiskers Lig!
De arme Folk! Hvem er det? Sig:
— „Præstens eneste Søn.

Imorges han heiste sit Seil med Sang,
som vidt henklang,
henklang over skinnende Vig.
Saa styred han bort, da Sol oprandt.
Mod Aften hans kængtrede Baad vi fandt
og fandt ham selv som et Lig.“

Da synker en Taage for Pigernes Blik.
De stille gik,
gik stille Hver til sit Hjem.

Med skjælvende Hjerte, paa vaklende Fod
de søge til Sengen, saa taus og god,
og der styrte Taarerne frem. —

Tungtskridende Tid har i sit Fjed
tidt Trøsten med,
tidt Trøsten saa tæt i sit Spor.
Før Nødderne modne af Haslerne faldt,
har Smedens Datter en Beiler alt,
og Jubel i Hjertet boer.

En Fremmed var han kommen did.
Hver Aften blid,
hver Aften i Lunden de gaae.
Dog se! Engang, efter sødest Lyst,
laae hun død med en blodig Plet paa sit Bryst.
Men ham ei mere man saae. —

Det lider stærkt mod Juletid;
den Fest saa blid,
den Fest saa blid rykker nær.
Og Alle har travlt, men Degnens mest;
der redes med Fryd til dobbelt Fest,
til Bryllup for Datteren kjær.

Der kom en Gjæst fra den store Stad,
og Pigen glad,
saa glad til den Fremmede saae.

Nu bindes der paa hendes Brudekrands,
Fiolerne stemmes alt til Dands:
imorgen skal Bryllupet staae.

Den Morgen kommer. „Vor unge Brud
vil sove ud,
vil sove, men ei hun faaer Fred.”
De Piger i Kamret finde et Lig,
og Alle hidile ved deres Skrig.
Kun Brudgommen kommer ei med. —

Fra Himlen nedstraaler den blanke Sol,
og bly Viol,
Viol staaer i Græsset dulgt.
End Møllerens Datter saa kummerfuld gaaer.
Den Svend, hendes Fader fæsted iaar,
har lønligt dog efter fulgt.

Først høres neppe hans stille Bøn.
Hos Præstens Søn,
hos ham hendes Sjæl kun er.
Men snart bortglider hans Billed svagt;
før Somren end staaer i fuldest Pragt,
har alt hun den Anden kjær.

Og Bryllupet feires med Sang og Klang.
Den Dag saa lang,
den Dag saa lang er forbi.

De sidde ved Aften om Brudebord;
da føler Bruden en Længsel stor,
som dreves hun ud i det Frie.

Da Tumlen voxer, hun lister sig ud.
Han følger sin Brud,
han følger af festsmykte Hus.
Men inde med Latter og Skjæmteord
de Gjæster dem savne og ønske i Chor
Godnat ved de klinkende Krus.

Saa solklar oprinder den næste Dag.
Med lunt Behag,
Behag alt den Moder staaer
for Kammerets Dør. Den er lukket fast.
Hun banker saa skjælmsk, hun banker med Hast,
men intet Svar hun dog faaer.

Da gribes hun af en isnende Skræk.
Hun iler væk,
Hun ilsomt faaer Manden derhen.
Han sprænger ihast den lukte Dør:
Kamret er tomt, og opredt som før
Staaer Sengen, som ventet den end.

Der ledes i Have, i Hus, paa Loft,
i Mark og Toft,
i Mark og Toft og ved Kjær.

Den hele Landsby gaaer søgende med;
Unge og Gamle fare afsted
i vildforstyrrede Færd.

De gaae forbi den Kirkegaard,
og Skaren staaer,
staaer stille med gruende Sind.
Hvad skinner saa hvidt paa Graven hist?
Hvad skinner bag Rosenbuskens Qvist,
som vugges i Sommervind?

Med halvlukket Øie, med halvaaben Mund
hun fin og rund,
rund ligger i dybeste Blund.
Kransen hænger i Haaret løst;
en Blodplet sees paa letblottede Bryst
men et Smil om farveløs Mund.

Moderen kaster sig med et Skrig
over elskte Lig,
trykker Liget fast til sit Bryst.
„Mit Barn! hvad vil Du hos Præstens Søn?
Har ei Du længe nok grædt iløn,
og fandt Du tilsidt ikke Trøst?“

Men Skaren udstøder et skingert Skrig.
Den styrter sig,
sig vildt mod omfredede Høi.

Med Spader, med Skuffer, med Hænder man grov,
 Op heises Kisten i hidbragt Tov.
 Da stilles den summende Støi.

Den aabnes. Med Rædsel Enhver nu seer
 jordfæstede Leer,
 jordfæstet alt for et Aar.
 Men i den gulnede Skjortes Flig
 halvfrisk en Urtekost dølger sig:
 den smykkede Bruden igaar.

Tre Guldringe glimre paa Fingerled.
 Dem fik han ei med,
 ei med i sin tidlige Grav.
 Saa Mange kjende de Ringe smaa.
 Paa Jomfruhænder man før dem saae:
 Hver sin til en Beiler gav.

„Ham er det! Præstens Søn! Han brød
 sin Grav, og død,
 død søgte han Livets Lyst.
 En Pæl i hans Hjerte! Vi give ham Fred!
 En Pæl! Vi ham mane i Jorden ned,
 hvor Ormene blive hans Trøst.“

„Holdt!“ lyder det. Præsten iblandt dem staaer.
 Hans hvide Haar,
 hans Haar er som reist af en Vind.

Med brændende Øie, med udstrakt Haand
han staaer der, en bydende Gravens Aand,
med dødningblegeste Kind.

Han træder op paa klumpede Muld,
som dækkede huld,
saa huldt hans aarsavnede Fryd.
Han stirrer paa Kisten til sidste Farvel
og læser en brændende Bøn for hans Sjæl.
Men trindtom høres ei Lyd.

„I lægge nu Bruden i Brudgoms Favn,
i Jesu Navn,
i Jesu Navn sænk dem ned.
Men dybt I grave! Om Dage faa
skal min trygtgjemmende Kiste staae
paa deres, saa faae de vel Fred.“

Graven er kastet, og med et Blik,
der til Hjerte gik,
til Hjerte gik Alle, sin Arm
han rækker skjærmende over den.
Saa synker han selv saa stille hen,
bortsovet fra Livets Harm.

Om Dage faa hans Kiste stod,
en Vogter god,
en Vogter god hos de To.

Snart vandt sig om Graven et Blomsterflor;
men dybt under Tuen kun Sønnen boer
og jordforglemmende Ro.

Den Første.

Død og borte,
gjemt i Jordens Skjød, det dybe sorte,
gjemt for evig er mit Hjertes Skat.
Vel jeg kjender
Livets Lov; hun ei tilbagevender.
Dog jeg lønlig leder Dag og Nat

Fra det Fjerne
som en lille, halvttilsløret Stjerne
lokker mig Dit Blik, i Døden slukt.
Og jeg stirrer,
til min Tanke sælsomt sig forvirrer:
Nei, det Øie kan ei være lukt.

Jeg maa lede.
End paa Jorden findes vel min Glæde;
gjemt den græder i en ussel Vraa.
Børn der findes.

Aldrig dog min Skat tilbagevindes —
aldrig Dig jeg blandt de Mange saae.

Huset fyldes.

Alt, hvad Hjertet eier, bort alt skyllens,
mens Du smuldrer i Din lille Grav.

Bryd Dit Gjemme!

See, Du ventes der, hvor Du var hjemme!

Alt er Dit, om Alt end bort jeg gav.

Kom saa lille,

kom saa spæd en Aften mørk og stille,
gjem Dig i en Kurv alt for min Dør.

Naar Du vender

Øiet mod mig, strax mit Barn jeg kjender,
og jeg bliver glad, som aldrig før.

Slutte? Glemme?

Nøies? — Nei, jeg vil min Tanke gjemme,
men saa trygt jeg venter Dig endnu.

Glad ved alle

dem, som sødt mig monne Moder kalde,
higer dog mod Dig min Længselshu.

Spændt og Slapt.

Gamle Kvinde, Du, som sidder bøiet dybt mod Jord!
Søger Du i Muldets Furer tabte Tiders Spor?
Staaer, usynlig for mit Øie, Fædrenes Bedrift
der indristet, og Du tyder tro den gamle Skrift?

„Vel jeg grubler, vel jeg søger, men end ei jeg fandt.
Søger efter Spor af Blodet, som i Jord nedrandt.
Strækker efter Kampens Frugter ud min tomme Haand,
seer og favner dog kun Savnets blodløse Aand.“

Kampen, Kjære? Ak, for Slesvig! — Det en Hæder var,
og Forsonlighedens milde Frugter den jo bar.
Ja, ved Isted faldt min Broder. Krandsen paa min Væg
hænger han hos Preusens Fredrik, han med Storheds
Præg.

„Og ved Isted faldt min yngste, faldt min sidste Søn,
mens den anden nær ved Slesvig slumred alt i Løn.
Løvedækt og grønsværgjemt kan Begge slumre sødt,
men jeg seer ei Frugt af Blodet, varmt og ungt og rødt.“

Freden, Kjære! Næringsfrihed, Sjælens sunde Ro,
saa i Hus med fordums Fjender vi velvilligt boe.
Tillid til den Magt, som styrer, Haab for Danmarks
Held,
rolig Nyden af det Givne, sit og Andres Vel.

„Andres Vel? Er Danmark trygt end — gid det være
saa! —

andetsteds dog Frihedskampens røde Bølger gaae.
Lidt vi vistnok kunde gjøre! Om end Blodets Guld
spares maa, vi Sølvets Bistand række dem saa huld.“

Sværme Kvinder nu for Polen? Ak, Du gammel er!
Danmarks fagre Døttre har kun Nordens Ungdom kjær.
Polen! Ja, var selv jeg falden — som let kunde skeet —
i Begeistring! Men at nødes — nei, der blev Du Beet.

„Fremmed er mig hver Din Yttring, fremmed hvert
Dit Ord.

Svandt da, hvad med Savn jeg søger, sporløst bort
fra Jord?

Sluktes Flammen? Løstes Aanden op i Veir og Vind?
Blev Livskilden til et Springvand for barnagtigt Sind?“

Vil man see! Du drev nok gjerne mig til storslaaet
Daad?

Smile maa jeg, nægter dog ei Bistand Dig og Raad.

Kjøb for dette Tremarkstykke Caffé og Tobak.

Vil Du ikke, nu, saa kast det hen til Din Polak. —

Kvinden seer paa Tremarkstykket; Lidt hun eier kun.
Paa sit Bryst dog end en Mynt hun bærer, stor og rund.
Prismedaillen! Hendes Søn, som under Løven sov,
vandt som Kunstner jo saa tidligt første Løn og Lov.

Begge Mynter hun indsvøber, bærer saa dem hen,
 krammer end saa fast med Haanden Hjertets gamle Ven.
 I Brevkassen ned de synke, klinge dump mod Bund,
 og hun føler det til Afsked dybt i Hjertets Grund.

Men da Maanen klar og rund hun seer ved Aftentid,
 fyldes hendes gamle Øie af en Taare blid.

„Snart med begge mine Sønner skal jeg sammen boe.
 Jeg har gjort det Lidt, jeg kunde. Himlen give Ro.“

Prøven.

1.

Der skjænkes Vin, der skjænkes Mjød,
 og Borgens Herre staaer
 med Smil om Mund, med Krus i Haand
 ved Skaalen for den Lilievaand,
 der blev hans Hustru sød.

Der skjænkes Mjød, der skjænkes Vin —
 fra Bord det driver ned —
 og Borgens Herre, vild i Hu,
 mod Kongegjæst sig vender nu,
 fremtrædende et Trin.

„Jeg under Tøflen? Vel saa her,
— og Ed er hvert mit Ord — :
Forlang hvad Prøve selv I vil,
og kan I vinde dette Spil,
min Hustru Jer tilhør.“

„Hans Æresord! I Vidner er!“
udraaber Kongen brat.

„Jeg bryder af min Krones Guld
den bedste Sten, af Straaler fuld.
Den er min Indsats her.

Stort er det, hvad her spilles om,
og Spillet være stort.
Et Aar med hver en Hjertequal
Din Hustru Du hjemsoge skal,
da fældes hendes Dom.

Og hvis da hendes Haand saa fin
end holder fast, hvis hun
til Modstand aldrig ægges op,
da staaer Du stolt paa Seirens Top.
Hvis ikke — er hun Min.“

En Gysen gjennem Ridderen gaaer.
Det drukne Mod forsvandt.
Men hvert et Blik han stirre seer,
mens Kongen staaer og halvveis leer —
og han hans Haandslag faaer.

„Nu mine Mænd! Op og afsted,
 at Intet røbes her.
 Og Du, min Ven: En rolig Nat.
 Din Ære har i Pant Du sat,
 Dit Ord jeg tager med.“

2.

Den unge Viv saa huld og øm
 sin Husbond træder nær.
 Den Haand, hun let paa hans har lagt,
 han kaster vredent bort med Magt.
 Mon det vel er en Drøm?

Hvert Ord, hun siger, er nu galt,
 og hendes Taushed Trods.
 I hvor hun staaer, i hvor hun gaaer,
 hun Utak kun for Alting faaer;
 dog bærer mild hun Alt.

Først søgte hun med kjærlig Bøn,
 med søde Elskovsord
 at bøie hans forvendte Sind.
 Da blev han som en Hvirvelvind.
 Nu græder hun iløn.

Men Kongen sender Bud og Brev:
„Har Du Din Ed forglemt?
Du staaer jo som en Ridder prud,
har kun een Hustru og een Gud.
For veegt Du Sagen drev.“

Da vender han med opbragt Hu
sit Blik mod Terners Flok.
En kjøn, en næsvis lille Ting
han giver Spanger, giver Ring,
hun er hans Guddom nu.

Han tager Sløret af sin Viv
og hendes Hovedguld.
„Den Skjønneste det hører til.
Du skjæmmer, hvad Dig pryde vil;
her blomstrer Lyst og Liv.“

Men Kongen sender atter Bud:
„Hvor er Din svorne Tro?
Riv hendes Barn fra hende bort,
saa kommer hendes Taal tilkort.“
Han seer ad Vindvet ud.

Da Kongen sidst var der som Gjæst,
stod Som'ren i sin Pragt.
Nu drysser Sneens hvide Dun
og dækker Jorden til saa lun.
Nu kommer Julens Fest.

„Pak Drengen til.“ — Hvad skal min Dreng?
 — „Han er kun til Besvær.
 Han fjernes skal.“ Lad ei det skee!
 Jeg døer, skal jeg om Natten see
 hans tomme lille Seng.

„Den flyttes kan.“ — Saa sæt det ud!
 Se Sneens kolde Fnug!
 „Væk skal han.“ — Lad mig følge med!
 Kun med! Og Eders Kjærlighed
 jeg prise skal for Gud!

For førstegang han fuldt nu seer
 den blege, svundne Kind.
 En Gysen gjennem ham vel gaaer,
 men ubønhørlig Æren staaer:
 Han vender sig og leer.

De Græsstraa smaa med spædest Magt
 beseire mørke Muld.
 Da faaer han Brev: „Lyv Drengen død:
 Paa Reisen blegned Kinden rød!
 Besind Dig paa vor Pagt.“

Han krammer Brevet i sin Haand
 og stirrer vildt til Jord.
 De Græsstraa bringe ham en Trøst:
 „Snart kommer Som'ren med sin Høst;
 da brister Pagtens Baand.“

Men ved hans Budskab Kvinden staaer
som Marmorstøtte stiv.

Hun vakled, og til Jorden ned
hun sank i Dødens laante Fred.
Dog vaagned hun til Liv.

Hun tæt laae trykket til hans Bryst;
hans Øie skinned vaadt.

Han satte Drengens Liv paa Spil:
Det mindes hun, og trøste vil
med Blik og brudte Røst.

Men som af Vanvid slagen nu
han støder hende bort.
Med knyttet Haand han styrter ud
og truer selv ad Himlens Gud,
der taaler slig en Gru.

Men end et Brev fra Kongen kom:
„Har Du Din Ære glemt?

Hun lever høit som Ridderviv:
Forstødt hun bjerge selv sit Liv.
Saa kan der fældes Dom.“

Han seer sig om med uvist Blik.
Men Helveds Fyrste staaer
Ei paa hans Vei. Og Æren fræk
betvinger den alt vakte Skræk.
— Den sidste Offer fik.

Forstødt hun gaaer fra Borgen ned,
Paa Vindelbroen end
hun vender sig med udstrakt Haand
og beder Fredens milde Aand
omsvæve dette Sted.

Hun standser først i dunkle Skov;
Hun sank til grønklædt Grund.
Med slappet Haand og henstrakt Fod
hun hviler tæt ved Egens Rod.
Der laae hun, som hun sov.

Og Kongen snart for hende staaer:
„Jeg elsked længst ilen.
Se, Kronen vinker! Følg mig nu.“
Hun støder bort hans Haand med Gru,
og intet Svar han faaer.

De Nonner kom med Trøstensord
vil føre hende med.
Hun følger ei. Hun bygger sig
af Qvas en Hytte skrøbelig.
I Skoven nu hun boer. —

3.

Men Prøvens Tid udrunden er,
og Kongen, gram i Hu,
har brudt af Kronens røde Guld
den blanke Sten, af Straaler fuld,
et Hertugdøm vel værd.

Hun sidder mat ved Egerod,
de Nonner trøste vil.
Men tabt i Drømme stirrer hun
kun ind i Skovens dunkle Grund,
som hun dem ei forstod.

Da glimter det bag Skovens Trær;
hun blinker mat derved.
En smykket Skare nærmer sig,
men forrest gaaer, bleg som et Lig,
Den, hun ei drømte nær.

Han træder saa tvivlraadig frem.
Med Magt han fatter Mod.
Han knæler ned, med bøiet Aand,
og kysser hendes tynde Haand
og hendes nøgne Fod.

Han fatter sig. Han tager frem
en Sten saa straalefuld.

Han lægger den i hendes Skjød
og blusser atter, stolt og rød:
„Min Brud! Følg nu mig hjem.

Jeg elsker Dig. Jeg elsked steds;
Din Dreng er ikke død.
En Prøve var det. Snart Du staaer
med Kongesten i dunkle Haar,
den Første i Din Kreds.“

Hun, mens han taled, langsomt sig
har reist saa rank og stiv.
Hun aabner Læben, tier dog,
mens Øiet taler sælsomt Sprog,
som leved op et Lig.

Han fører hastigt Drengen hen,
men ei til ham hun seer.
Hun slaaer med begge Hænder bort
sit lange Haar og stirrer fort.
Da blegner han igjen.

„Det sorte Skrud! Det hvide Lin!“
udbryder hun med Magt.
„Skjær Haaret af! Og bring mig hid
en Pandeskal, saa ren og hvid!
O Død! Nu er jeg Din.“

De Nonner Kreds om hende slaae;
 hun synker dem i Favn.
 saa gaadefuldt blev hendes Blik,
 mens svagt et Suk fra Læben gik,
 og som et Lig hun laae. —

Han vidt til fremmed Land drog bort,
 og Drengen arved Alt.
 Men høit ved Træets hule Gren
 i Reden Kongens Ædelsten
 blev gjemt af Ravnen sort.

Glæde i Sorgen.

(Efter Goethe.)

Hvorfor er Du bedrøvet dog,
 mens Alt er lyst og let?
 Paa Dine Øine seer jeg det:
 Du har jo nylig grædt.

Og har i Enrum og jeg grædt,
 saa lad kun mig derom.
 Mens Taaren randt, til Hjertet der
 dog sødt en Lindring kom.

De glade Venner kalde Dig:
O, kom dog til vort Bryst!
Og hvad Du end kan have tabt,
hos os Du finde Trøst.

I larmer om og aner ei,
hvad Kval jeg lønlig bær.
Ak nei, jeg har ei tabt det, skjøndt
saa tungt end Savnet er.

Saa tag Dig sammen da med Kraft,
Du er saa ungt et Blod;
og Meget sig tilkæmpe kan
det første, friske Mod.

Ak nei, tilkæmpes kan det ei,
jeg kan det aldrig naae.
Det dvæler høit, det straalet klart
som Stjernen i det Blaa.

Men Stjerner vække ei Begjær
med deres Straaleskat.
Saa henrykt seer til dem man op
i hver en lysklar Nat.

Og henrykt seer vel jeg og op
saa mangel signet Dag.

Lad mig hengræde kun hver Nat,
til selv jeg standser svag.

Haab og Frygt.

Jeg misted saa Mange af mine Smaa,
Jord dækker de lukkede Øine blaa,
Jord dækker de søde smaa Hænder.
Skal atter jeg prøve i Angst og i Nød?
Skal atter jeg kæmpe paa Liv og paa Død
for den høieste Lykke, jeg kjender?

En sværtynget Lykke omsnoet af Besvær,
berendt og beleiret af Sorgernes Hær,
omklamret af Uro og Møie.

En Lykke som Solglimt paa skyggede Bund,
saa lille, saa liffig paa dunklere Grund,
et Jordsmøl, men født i det Høie.

Og om hun nu fulgte de Smaa, som gik bort,
om Skrinet sig lukked saa snævert og sort
over den, som mit Hjerte begjærte?
Hvad tør jeg vel haabe, hvad skal jeg vel troe?
Du Trivselens Herre, omstæng Du mit Bo,
bevar mig for Femtedøds Smerte!

En Hjertesorg.

De sagde, jeg var som Guld saa god,
kun med lidt heftigt Sind.
De roste mig, hvor jeg gik og stod,
og smilte kun, naar det vilde Blod
pludseligt farved min Kind.

De elsked mig Alle, hvorfor veed Gud;
forgjæves jeg speider om Grund.
Fra Vuggen og til jeg tidligt stod Brud,
jeg hørte kun Kjærligheds bønlike Bud.
Det dyssed min Vildskab i Blund.

Og Han var langmodig og øm og mild;
hans Lige ei fandtes paa Jord.
Fem Børn jeg ham fødte. End et kom til.
Det lignede mig, med Blodets Ild;
det voldte mig Marter stor.

Jeg veed ikke selv; men bestandig han skreg
og trivdes dog prægtigt derved.
Saasnart jeg et Skridt kun fra Vuggen veg,
naar Sønnen sig over mit Øielaag sneg,
han vaagned — og endt var min Fred.

De prist min Taalmod, og selv jeg fandt
imellem, at den var stor.

Alt fastere det mig til Barnet bandt;
hvert Smil af ham var en Seir, jeg vandt:
Han smilte jo kun til Moer.

En Nat da var jeg saa dødsens træt,
men dobbelt just Drengen skreg.
Jeg bød ham Brystet, men han var mæt.
Jeg pusled om ham og vuggede let,
mens til Vanvid min Søvntrang steg.

Mit Øie sank til, men han vaagnede vred;
da brast min Taalmodigheds Traad.
Vildt vuggede Haanden. Mit Hoved sank ned
paa Pudlen. Snart sov jeg i dybeste Fred
ved den end selvgyngende Baad.

Jeg reiste mig brat ved en Lyd saa sær;
jeg grebes af Morgenens Kuld.
Daggryet kæmped med Lampens Skjær.
I Vuggen laae Drengen blaafrossen her,
og Pude og Lagen paa Gulv.

Nu skreg han ei mere; han peb kun saa smaat.
Tre Dage han laae i mit Skjød.
Da rysted ham Krampen; hans Ansigt blev blaad.
De sagde mig, Gud havde gjort det saa godt.
Men jeg saae, at Drengen var død.

Paa Kirkegaarden er redt en Seng,
 der vugges ei Dynen af.
 Der sover min lille, min elskede Dreng.
 Men i mit Hjerte der brast en Streng:
 Jeg graved hans tidlige Grav.

(1865.)

Du stækkede Fugl!
 I Markfuren skamfuld Du søge Dig Skjul.
 Engang Du henbruste paa Vingerne brede,
 engang Du vel vidste at væge Din Rede.
 Nu hælvtes Dig Reden, halvranter Dit Kuld,
 Du stækkede Fugl!

Hvordan gik det til,
 at Æren selv tabtes i blodige Spil?
 Hvor slængte Din Fortid Du hen, før Du kunde
 med Skjændselens Spindelvæv stille Din Vunde?
 Ei Stormod der var, selv ei Dødskampen vild.
 Hvordan gik det til?

Dog, skeet er nu skeet.
 Vor Vaade og Vaande har Alle jo seet.

I Pris er vi sunkne. Med nedslagent Øie
vi under Forsmædelsens Vægt os maa bøie.
I Skjændselens Fylde der fattes kun Et:
At bære den let.

Hvad gjør vi vel nu,
at bede vort Tab og at mildne vor Blu?
Hvad gjør Du, o Fugl med de stækkede Vinger,
som aldrig med Seir vel Dig mere hjemsvinger?
Med Tomhed i Hænde og Tabet i Hu,
hvad gjør Du vel nu?

Til Ungerne smaa,
dem, Voldsmanden levned, Du vende Dig maa;
ad Sandhedens Veie Du føre dem stille,
Du lære dem kunne, Du lære dem ville,
Du lære dem Flitter og Tant at forsmaae —
saa vil det vel gaae.

Saa vil det vel gaae,
og langsomt vil Danmark af Dyndet opstaae.
En Slægt vil da komme, som kraftigt kan virke,
ei lefle med Saga og selvlavet Kirke,
en Slægt, som med Selvfrygt for Himlen kan staae,
— en Slægt, som kan slaae.

Eventyrdigte.

Fuglen.

„Min Datter saa lille! Min Datter saa prud!
 Tag glad mod et glædeligt Ord.
 Dig fandt jeg en Moder, mig fæsted jeg Brud.
 Snart Lykken iblandt os nu boer.“

„Min Konge og Fader! Mig lystes ei ved
 den fremmede Moder at faae.
 Nei, giv mig den Guldring, saa blank og saa bred,
 som tidt hos min egen jeg saae.“

Han sukker og henter det rundede Guld,
 for vidt end til trindspæde Arm.
 „Og hviler i Jorden Din Moder saa huld,
 Din Plas er dog næst ved min Barm.“ —

„Min Herre og Husbond! Hun hører mig ei,
 Din Datter, saa stiv og saa sær.
 En Ring har hun ranet, den tilkommer mig,
 thi Dronningesmykket den er.“

„Du Terne, jeg tog til min Seng og mit Bord,
 Du lade min Datter med Fred.
 Thi krænker Du hende, selv kun med et Ord,
 skal tifold Du lide derved.“

Saa gik der en Tid, og det Kongebarn stod
 som frisk, knopspringende Mø.
 Men Dronningen var hende aldrig god,
 hun lured, som letfrosne Sø.

Hun listed og lured, men snakked saa blidt;
 hun skjulte sit brændende Nag.
 For Faderen roste hun Datteren tidt.
 Da strøg han sit Skjæg med Behag. —

„Min ædelig Husbond; Følg med i det Frie.
 Se Skyens guldkantede Rand. —“
 „Saamænd. Efter kongelig Daggjærning vi
 nu vandre ved svalende Strand.“

„Ved Stranden? Der er jo saa tomt og saa bart.
 Nei, følg i den løvgørne Lund.
 Der spiller end Solstraalen lifligt og klart,
 der ville vi tøve en Stund. —

Min Konge! Se Blomsterne tæt for Jer Fod,
 se — tys! Eders Datter det er.
 Hun hviler i Græsset, den Rose saa god.
 Kom! Sagte vi liste os nær.“ —

Paa blomstrende Tue to Elskende sad
 blandt Skovens høitvoxende Straa;
 han holdt hendes Hænder, mens, straalende glad,
 hun ind ham i Øinene saae.

Han sukked: „Hvor tør dog jeg fattige Svend
berøre Din Kjortelflig blot?“
hun slaaer om hans Pande sin Guldpletning hen:
„Saa keiser jeg Dig til min Drot.“

„En Jæger!“ henaander med døende Røst
den Dronning; men Faderen bleg
med knyttede Haand og arbeidende Bryst
staaer lænet til knudrede Eg.

Som skræmmede Vildt nu de tryggeste To
opspringe. Med knugende Haand
hun holder ham fast, mens, i dødstrodsig Ro,
han venter paa Lænker og Baand.

Han venter ei længe. Blandt Tudser og Kryb
han kastes i stinkende Hul.
Men høit over mørke og muddrede Dyb
hun sidder bag Laasen af Guld.

Og Dronningen haangridsk nu for hende staaer.
Den Jomfru sig reiser saa rank.
„Ja, kunde Du skaffe os ensartet Kaar,
saa fik Du vel Guldringen blank.

Jeg fordrer ei Syn, og jeg fordrer ei Ord,
ei Hilsen, ei Samværens Duft,
kun eens for os Begge! Mig qvælende Jord,
eller Ham livsqvægende Luft.“

Og Dronningen tigged, og Dronningen bad,
hun tirred, hun dulmed igjen.
Hun vendte hans Kjærlighed Hælvten til Had,
hans Had slog Hælvten hun hen.

To Taarne heelt op i de svimlende Skyer
blev bygget, der skulde de boe.
Hvor Rovfuglen flyver, og Duen kun flyer,
sad ensomt de livsfangne To. —

Da Fængselsdøren slog i med Knald,
hang ned til Knæ hendes Haar.
Nu naaer det med bløde og bølgende Fald
fast Gulvet, hvorover hun gaaer.

Hun stryger det bort, mens, tung i Sind,
hun stirrer ad Vinduet ud.
Da flyver saa lille en Fugl derind;
dens Vinge var ramt af et Skud.

Hun pleier den ivrigt. Men døde den maa.
Den vædes af Taarernes Daab.
Da taler den sagte og skjælvende saa:
„O Jomfru! Jeg bringer Dig Haab.

Hvi sygner saa hen Dit unge Liv
her i det ensomste Bur?
Dig lokker Forvandlingens skabende: Bliv!
ud i den friske Natur.

Du lægge to Fjer af min Vinge kun
i Kors paa Dit Jomfubryst.
Saa bliver Du Fugl i samme Stund,
kan frit flyve bort med Lyst.“

Den døde. Hun trykker med Haab og Gru
det Fjerkors til Brystet fast.
Da blev hun en Fugl, og med Længsels Hu
hun fløi til den Elskte ihast. —

Han støtter sit Hoved til Gitterstang:
„Hvor lider den Kongemø vel?
Mon hun sidder fangen den Dag saa lang?
Mon hun fortærer sin Sjæl?“

Han standser. Med lokkende Jægerlyst
han seer nu den flagrende Fugl.
Han udstrækker Haanden saa tavst, saa tyst,
og snart sidder der den i Skjul. —

For Dronningen staaer den Sluttes tvær;
„Min Kongefange forsvandt.
Der har Du de Nøgler, og jeg er her.
Jeg veed, mit Hoved er Pant.“

„Du file de Stænger. Vi sige saa,
at selv hun styrted sig ned.
Dog tie vi helst, mens vi kan og maa.
Saalænge har man da Fred.

Dog, hvad hende dybest krænke kan,
 skal hun spørge, ihvor hun drog hen.
 Din Datter er smuk. Du sende paastand
 Din Datter til Jomfruens Ven.

Hun listelig tale om Bryllupsfærd,
 om Dronningekrone saa skjøn.
 Hun dølge kun svagt, at hun ham har kjær,
 der hensukker sit Liv uden Løn.“

Og Pigen betænkst som til Værket skred.
 Kun af Vanvare røbed hun Alt.
 Vel vidste hvert Barn og hver Bonde Besked:
 Ham — vilde hun ei det fortalt.

Men Jægeren sætter sin hvide Tand
 i Læben og vender sig bort.
 „Hun vinder en Krone, hun vinder et Land;
 her maa vel jeg komme tilkort.“

Vel Fuglen udbryder i skjærende Skrig,
 den pikker hans Haand og hans Mund.
 Han sidder saa stille, saa støbt som et Lig.
 Hans Hjerte frøs sammen til Bund.

Tre Dage saaledes han klageløs sad.
 Han reiser sig mørk nu og mat.
 Men Slutterens Datter ham venter med Mad,
 har ei ham i Sorgen forladt.

Hun smaasnakked jevnligt, skjøndt bly som en Brud.
Tilslidst hun dog muntred ham lidt.

Da lyder ham pludseligt kongeligt Bud:

„Vælg Hustru, saa bortgaaer Du frit.“

Hun rødmer og skjælver ved Ordet, som hun
ham bringer. Han drager sit Veir
som Spanden fra Dybet. „End grønnens vel Lund
til Jagt, har Du Jægeren kjær.“

Da styrter sig Fuglen med hakkende Næb
med Angestens Skrig til hans Bryst.

„Først dræbe mig!“ raaber den til ham. ”O dræb!“
Han hører kun klingende Røst. —

”Nu hurtig min Slutter! Du Tavse! Du Tro!

Nu rask, min velpyntede Brud!

Naar Kirken tilsammen har givet de To,
da drages i Frihed han ud.

Saa svor mig min Herre. Vel Datterens Aand
Dit Bryllup skal beie. Nu flink!“

Hun hilser til Bruden med naadige Haand
og til ham med haanglimtende Blink. —

Den blussende Brud sidder opreist og rank
i Sengen. Paa Gulvet han staaer.

„Og om end Lyksalighedsfartøiet sank,
man derfor ei strax dog forgaaer.“

„O glem det, Du Søde!“ hun sukker saa øm.
 Han seer sig i Kammeret om.
 Alt er mig saa fremmed, Alt er som en Drøm.
 „Min Fugl! Naa, Du med mig da kom.“

Han nærmer sig Sengen. Men Fuglen udslaaer
 sin Vinge, begynder en Sang.
 Først kun som et Dødssuk dens Toner ham naaer,
 men høiere stedse det klang.

Snart fylder den Rummet med svulmende Magt,
 og Væggene sukke derved.
 Men fra den ophængte Brudedragt
 faldt Taarer paa Gulvet ned.

De Myrter i Brudens vandsprængte Krands
 græd Taarer, som piblende Blod.
 Men midt paa Gulvet, med svimlende Sands,
 som Billedstøtte han stod.

Og Fuglen omkredser hans Hoved tæt.
 Dog svagere bliver dens Sang,
 dens Flugt bliver tung, og dens Vinge træt,
 den synker med bristende Klang.

Han varmer den Isnede ved sit Bryst,
 ved sin Mund med tusinde Kys.
 Dog lukker den Øiet kun til saa tyst.
 Da griber ham Dødens Gys.

Han flænger i Brystet saa dybt et Saar;
 Blodkilden er sprudlende varm.
 Et straalende Lys hen over ham slaar,
 og Hun ligger frelst i hans Arm. —

Af Huset udtræde de salige To
 i Maanens lyshellige Skjær.
 Henlænet mod Muren, i dybeste Ro
 de finde da Konningen der.

Han løfter sit Hoved: „Hvem kommer vel der?
 Min Kongeborg har jeg forladt.
 Det var mig saa sælsomt — thi sidder jeg her —
 som døde min Datter inat.“

Men ned de sig kaste for Faderens Fod,
 fortælle ham Alt, hvad de led.
 Fortælle om Sorrig, fortælle om Blod,
 om Frelsen, som vandtes derved.

Han stryger sit graanende Skjæg med sin Haand:
 „Jeg bliver nu gammel, forsand.
 Snart gaaer jeg i Barndom; alt sløves min Aand.
 Lad gaae da. Før var jeg en Mand.

Min Søn og min Datter! I reise Jer nu.
 I følge mig ind i min Borg.
 Jeg tænker min Dronning, saa snild udi Hu,
 kan trøste en Brud i sin Sorg.“

Havfruen.

Saa vidt sig strækker det salte Hav;
paa Bunden Havkongen boer.
Han sidder saa mørk i sit Slot af Rav;
hans Datter, den Eneste, Lykken ham gav,
forvolder ham Sorrig stor.

Med bøiet Hoved hun for ham staaer,
fastpressede Hænder smaa.
Til Gulvet hænger det lange Haar.
Den blinkende Hale saa sagte slaaer
i Sandet, som vilde den gaae.

„Du kjender vor Skjæbne. Et Aar Du kan
som Menneske boe paa Jord.
Vil da han Dig følge i dybe Strand,
han bliver som jeg en Havets Mand,
og Jer Kjærlighedslykke stor.

Men holder hans Menneskeseighed Stik,
da bliver Din Lod saa haard.
Den lede Skikkelse, som Du fik,
Du slipper ei, og er Skræk for hvert Blik;
Du her som Trælkvinde gaaer.

Thi vogt Dig vel. Du selv har jo sagt,
at alt han en Fæstemø har.“ —

„O Fader! En Skat har jeg hende bragt,
og nu hun viser ham kun Foragt.
En Anden i Hjertet hun bar.“

„Men husk: Om en Dag kun forsilde Du kom,
da rammer ham bittreste Død.” —
„O Fader! Vi vente knap Aaret om!
Jeg fanger ham nok! Tal aldrig om Dom!
Jeg faaer ham. Det har ingen Nød.“

Saa bares af Bølgernes Hænder hun
op til den tangbrune Strand.
Med Halen i Vandet hun faldt i Blund,
men vaagned i tidligste Morgenstund,
den deiligste Kvinde paa Land.

Hun laae der kun i sin lille Særk.
Hun spredte sit Haar derom.
”En underlig Verden. Nu til mit Værk.
Vær snild, min Aand, som min Elskøv er stærk!
O Lykke! Til Hjælp mig kom.“

Saa sad hun som fattigt Barn ved hans Dør,
skibbruden og kummerlig frelst.
Han tog hende ind; hun blive der tør;
men videre ei han om hende spør.
I Ensomhed grubled han helst.

Hun feied hans Gulv, hun laved hans Mad,
hun pusled og hæged om Alt.

Men tidt hun, naar Aftenen graanede, sad
i Krogen og nynned et sorgfuldt Qvad.

Det var ham som Duggen, der faldt.

Hun glemmer sig selv, og med fuldeste Magt
de fængslende Toner frembrød.

Han studser. Med Øiet paa angstfuld Vagt
hun stammer; „Tilgiv — det var ei min Agt —“
„Syng, Barn! Det vidunderligt lød.”

Han lyttede ofte. Han tænkte iblandt:

„Det Barn har en elskelig Sjæl.

Hun svigter vist Ingen.” Og Tiden henrandt,
mens, lønlig fornyet, hans Hjerte forvandt
hver Sorg over bortflygtet Held.

I Skoven nu knoppes hver Busk og Gren;
og mylrende for hans Fod
fremspire de Blomster. Han bryder en
til Barnet, men standser som tryllet til Sten:
For den deiligste Kvinde han stod.

Hun tav, og han tigged. Hun bæved af Lyst,
mens til Jorden hun kæmpende saae.

Om nu hun ham fristed? Hun sukker saa tyst —
da ligger hun fasttrykket tæt til hans Bryst.
Ak nei! Det vente vel maa.

Hun stod som hans Brud for den signende Præst.
 Hun tænkte: Se, nu er han Min.
 Nu tør jeg vel tale. Jeg lokked ham bedst
 idag vist. Men blev det nu Skilsmisens Fest?
 Nei! Endnu er Lykken dog min.

Hun sad som lyksaligste Ægteviv.
 Saa underligt blev hendes Sind.
 Det var, som følte hun dobbelt Liv,
 som hørte hun udtalt et Skabelsens: Bliv.
 Hun rødmed og blegned om Kind.

Det lysner saa svagt for hendes Blik,
 det rører sig dybt i Bryst.
 Da gaaer gennem Hjertet et blodigt Stik:
 Imorgen udrinder det Tidsrum, hun fik,
 og med det maaskee hendes Lyst.

Hun fører sin Husbond til blinkende Strand
 og spørger med fremtvungen Skjemt:
 „Og om Du nu her skulde vælge paastand
 Mig — eller det drømte Himmels Land —
 hvem af de To blev da glemt?“

Han smiler i Lykkens saligste Ro:
 „Vel mig, at Dit Spørgsmaal er Leg.
 Jeg frygter, jeg svigted min Gud og min Tro,
 at jeg tabte min Sjæl og den evige Ro,
 før mit Kjærlighedsløfte jeg sveg.“ —

Med Hovedet lænet tæt til hans Bryst
 hun længe som drømmende staaer.
 Saa vandre de hjemad. Endnu er det lyst.
 „Den sidste Aften“, hun sukker saa tyst,
 mens Hjertet dødsstille slaaer.

Ved første, graalyse Morgengry
 hun knæler alt for hans Seng.
 Før Sol sig hæver, maa bort hun flye
 fra Elskovs Lyst, fra Lyksaligheds Ly,
 fra sin Himmel, til Hevndommen streng.

Ei meer tør hun tøve. Mod Lagnets Søm
 hun trykker den bævende Mund.
 Saa iler vild, som i Feberdrøm,
 hun ned mod Havets brusende Strøm
 og synker til dybe Bund. —

Han søger Hustruen først med Smil;
 hans Sind er solklart og let.
 Dog snart han rammes af Angstens Pil
 og farer omkring med Vanvids Il,
 til han segner, til Døden træt.

Han tøver paa Stedet saa rum en Tid.
 Han drager til fremmede Land.
 I skumleste Nat og ved Dagen blid
 saa fjernt og saa nær han søger med Flid.
 Men Spor ei finde han kan.

Tilsidst han kom, en forgræmmed Mand,
tilbage til Fædrenebo.

Hans Hus var øde, udyrket hans Land,
ja selv den skvulpende Baad ved Strand
laae aflægs i dovnende Ro.

Han heiser sit Seil, han knuger sit Ror:
„End engang vi prøve den Fart.
Og gaae vi tilbunds, er ei Ulykken stor;
saa bortskylles Støvet fra mugnende Jord,
og Alting er klappet og klart.“

Mod Aften han hviler af Kampen træt;
han stirrer i Belgerne ned.
Før svulmed de mægtigt, nu kruses de let,
men alt som han stirrer paa Krusningens Net,
det løses til fuldeste Fred.

Saa klart og saa stille. Til dybest Grund
hans rolige Blik nu naaer.
Der sidder en Kvinde med Taalmodsmund
og sænket Øie; saa langsomt hun
omdreier Kværnen, der staaer.

Men tæt ved hende en Dreng saa trind
snoer Tømmer af hendes Haar.
Tre gamle Havkvinder styrte ind.
De ruske i Drengen, de slaae hendes Kind,
mens man seer, hvordan Mundene gaaer.

Hun hæver de sorgfulde Øines Blaa
som til den øverste Gud.

Men vildt han skriger: Sin Hustru han saae,
saae hende mishandlet af Hænder raa,
og hurtigt han styrted sig ud.

Han vaagnede hos sit Barn og sin Viv,
han vaagned til himmelsk Lyst.
Vel førte de Begge et trælsomt Liv,
tidt maatte han skjules bag saltstride Siv,
men Elskov var rigeste Trøst.

Utalte Dage leve de saa,
da mørknes paa Havets Bund.
Is lukker for Bølgen. Ei Himlen blaa
kan dæmre igjennem, men Lamper smaa
er tændt i Korallernes Lund.

En Aften udslukkes det fjerne Skjær,
og fjerntfra høre de Skrig.
„Hvad er det?” — „Julen! Hvert Menneske kjær,
udbreder den Sorg kun og Rædsel her.
Hver er som et levende Lig.”

Hvor sælsomt! Han favner sit Barn og sin Viv.
„Vi Tre høre hjemme paa Jord.”
Da seer han en Stige, saa svai som et Siv;
den strækker sig opad, den lover ham Liv.
Op peger han, uden et Ord.

Med Drengen i Favn og med Kvinden ved Haand
han klavrer ad himmelvendt Bro.

Det gled og det glipped. Men fast var hans Aand
og smidigt hans Legem som natgamle Vaand.
Hun fulgte i hengiven Tro.

Op kom de. Den favntykke Isskorpe brast.
Paa gnistrende Flade de staae.

I saligste Uro, foruden Rast
nedtindre de Stjerner, men straalende fast
staaer en stor, mellem alle de smaa.

„Se Julestjernen!” Med oprakt Arm
han synker paa Knæ, mens hun
med Hænderne korslagt over sin Barm
sig dybere bøier med Tak saa varm
mod dens Gjenskjær fra blinkende Bund.

Paa Kysten kneiser en Kirke god,
der brændte vel hundrede Lys.
Tom var den, men Døren halvaaben stod,
og ind de traadte paa varlig Fod
opfyldte af helligt Gys.

Med Drengen staaer han. Hun knæler ned,
dybtbøiet, med Sjælen fuld.
I Skjul under Haaret faldt Taaren hed,
til Draabesøen som Strøm hengled
ad Kirkens stenflisede Gulv.

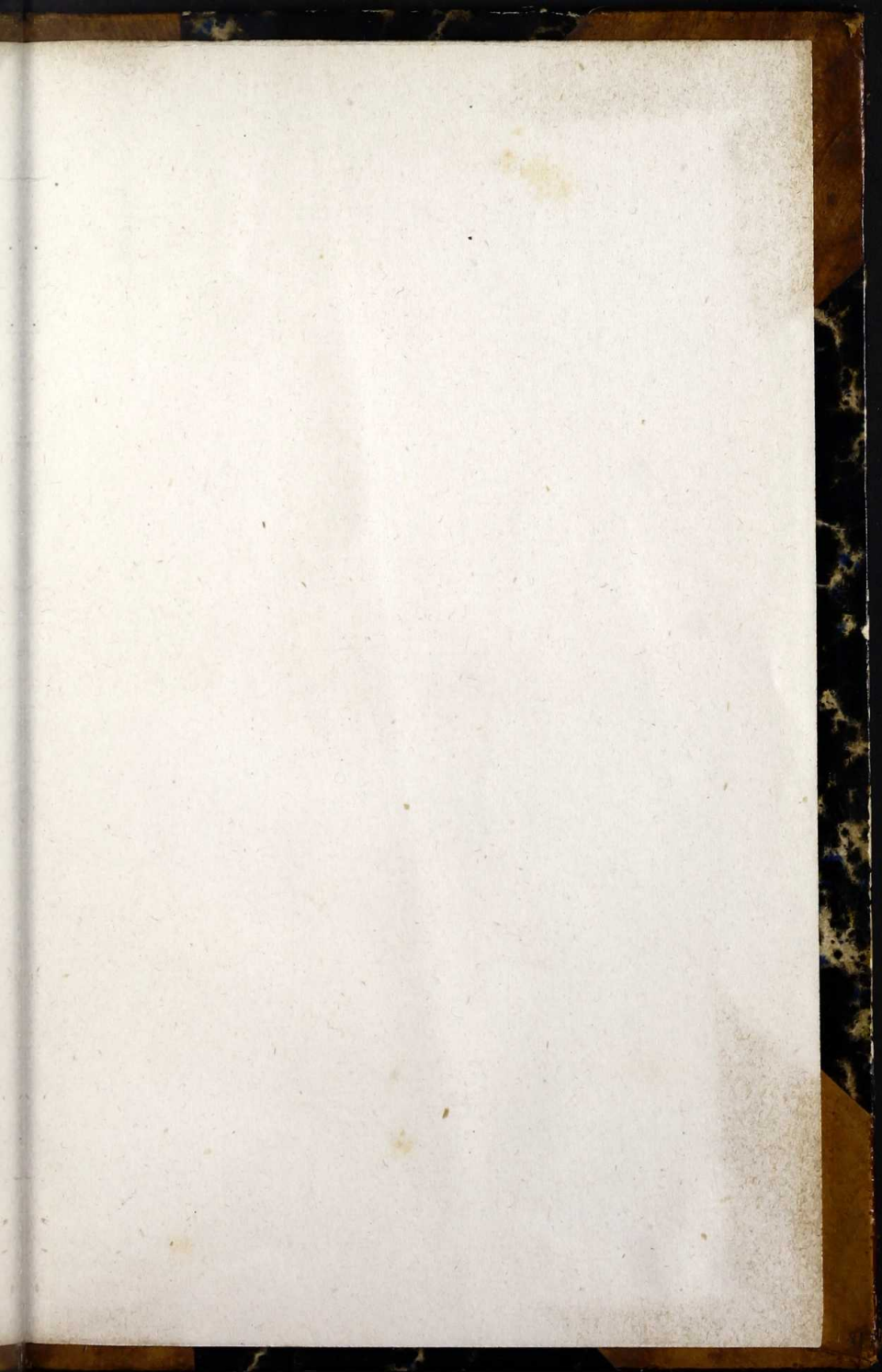
Og Drengen han christned. En Draabe da
paa Havfruen trillede ned.
Det klang gjennem Kirken. Høit tonede fra
dens Hvælving et saligt Halleluja,
som hendøde i himmelske Fred. —

Hun levede end en Tid saa lang
i Lykke og Kjærlighed stor.
Men aldrig mere paa Jorden hun sang.
Hun kunde kun lytte; i Hjertet det klang,
saa stille som Englenes Chor.

Der Dreyer hat einander in einem
den Herten nicht mehr zu einem
Ist eine gewisse Zeit noch im
den Herten mit einander zu sein
som bald als ich ihnen zu
Ist eine Zeit und ein Teil der
Ist eine Zeit und ein Teil der
Man sieht in der Zeit der
Man sieht in der Zeit der
Man sieht in der Zeit der

Imm. Petersen
BOGBINDER
Løvstræde 6.

